

СВОБОДА

LIBERTY

Часопись для руского народа въ Америцѣ и органъ „Руского Народного Союза“.

Рѣкъ XIV. Скрантонъ, Па., Четверъ 5-го Цвѣтня, 1906. Число 14.

Vol. XIV. Scranton, Pa., Thursday, April 5, 1906. No. 14

НОВИНКИ.

КАЛЕНДАРЬ.

Цвѣтень.

5	Ч.	Никола, Ладіи
6	П.	Артемія, Захарія
7	С.	Благоустройство
8	В.	Цвѣтня, Собор
9	П.	Матрона
10	В.	Ларіона
11	С.	Марка

Звертаемо увагу шан. читатѣль на выказъ жертвъ зображѣнъ на Боевой Фондъ въ протягу одного мѣсяца въ Питебурской околици надрукованый на 2-ой сторонѣ сего числа „Свободы“. Збирание жертвъ ааймавъ съ слѣдующей комитетъ: оо. Стефановичъ, Макаръ, Гривнакъ и ин. Бичинскій, Ситникъ и Костюкъ. Сподѣялось, що и другі гролады подуть слѣдомъ Питебурскихъ Русинѣвъ.

Просимо шанов. патриотѣвъ, що присилають намъ до друку выказы жертвъ на всякій народній цѣли, чтобы:

- 1) писали выразно,
- 2) писали лише на одной сторонѣ паперу;
- 3) групповали имена жертводателей послѣ сего, сколько хто давъ.

Въ противномъ разѣ будемъ змушенъ водсылати выказы назадъ не бажаючи брати на себе водвѣчальности за можливі помилки и спозненія.

Редакция.

Тов. спѣв. „Боян“ першій разъ водспѣвае сего року въ Вел. Пятницю, въ церквѣ св. Юрія при 20 ул. въ Нью-Йорку „Страстный Псалмъ“ о год 8 ой вечеръ, подѣ управою своего диригента п. Мирона Гундича, бывшого управителя хору въ Черновцяхъ.

Дня 14-го Априля с. р. прилучена зѣстане почта въ Силверъ Брукъ, Па. до почты въ Микаду, Па. Почтаромъ въ Микаду, Па. е Русинъ, п. Анд. Шквѣръ.

Дня 21-го Марта с. р. забито въ майнахъ на Маганой Плейнъ, Па. 25-лѣтнего Русина, Михайла Крокуса, походячого зъ села Дубровки, коло Сянока, въ Галичинѣ. Небѣщикъ полишивъ жѣнку въ старомъ краю. Налезавъ до братства св. Или въ Маганой Плейнъ, Па.

Анна Матяшъ.

Кѣлька новыхъ часописей зачало выхидити въ Галичинѣ и на Буковинѣ. Львовска руска робѣтничка партія зачала выдавати мѣсячній популярній книжочки п. з. „Свѣтъ“. На цѣлѣй рѣкъ коштуе 1 кор. 20 сот. Адреса: Львовъ, улица Кампаняна ч. 13. — Въ Збаражи

выдае Остапчукъ „Червоний Прапоръ“. Въ Черновцяхъ появивъ ся тыжневникъ „Земля і Воля“. На Украинѣ рос. почавъ выхидити зъ днемъ 1 Цвѣтня с. р. въ Киѣвѣ новый украинскій дневникъ „Селянинъ“ а въ Могилевѣ под. двотыжневникъ „Свѣтова Зірниця“ (господарска часопись для мужиковъ).

На Рускій Народный Театръ у Львовѣ зѣбрано минувшого мѣсяца около 3,500 коронъ; водѣ початку зѣбрано дотеперъ 174,000 коронъ.

Въ Гейзелтонѣ, Па. застрайковало 300 столярѣвъ, бо компаністы не хотѣли подвысити имъ заплаты. Робѣтники домагають ся 34 центѣвъ за годину, досе брали лишь 30.

Въ Виннипегу, Ман. майже станъ военный. Войско пильнуе порядку на улицахъ, котры суть заповненей товпами народа. Пануе тутъ страйкъ трамваевой службы водѣ 29 Марта, а натовпъ робѣтниковъ не пускае страйколомѣвъ до работы. 12 каръ знищено, скебы провадять 6 стрікаръ, але люде не хотять ними ѣздити. Войско зъ насажденными багнетами патрулюе по улицахъ мѣста. Досе еще не роблено ужитку зъ оружія, а се завдяки тактовности мейора мѣста, котрый выдавъ розказъ застановити всякій рухъ трамваевый.

Желѣзничій компанія, зѣ страху передъ углянмъ страйкомъ, замовили значній скѣлкости угля въ захѣдныхъ стейтахъ державы, не обгорненныхъ рухомъ за страйкомъ.

Минувшого тыжня приймавъ президентъ Рузвельтъ въ Бѣлой Палатѣ депутацію зложену зъ езекутивного комитету Американской Федерациі Працѣ. Депутация (предложила йому свои домаганы, мѣжъ котрыми були слѣдующі: 8-годинна праця для робѣтниковъ працюющихъ при каналѣ Панама; законъ, взбороняющийъ эмиграцію китайскихъ робѣтниковъ до Америки, не смѣ бути нарушеный и т. п. Надомаганы тѣ депутаціи президентъ водповѣвъ, що 8-годинный день працѣ при каналѣ Панама не мѣгъ бути досе заведеный задля великихъ втратъ, а що до эмиграціи китайскихъ робѣтниковъ до Америки, нема чого боятися, бо законъ въ томъ напямѣ буде строго перестерѣганный. Впрочѣмъ теперъ е въ Америцѣ далеко

менше Китайцѣвъ, якъ ихъ було десять лѣтъ тому назадъ. Американске правительство всегда буде радо принимати тѣхъ эмигрантѣвъ, котры мають охоту стати добрыми горожанами.

Эмиграційне товариство Оклагома-Мексиканъ Эмирейшинъ Сосайти закупило въ полудневой части провинціи Тампурлирасъ въ Мексику 85 квадрат. миль землѣ, котры призначило для 10 тыс. нигерскихъ колонистѣвъ, що мають тамъ въ тѣхъ дняхъ прибути.

Наплывъ эмигрантѣвъ зъ старого краю до Нью-Йорку наставъ теперь такий великій, якого ще тамъ не запамятали. Въ одномъ дни, 29-го Марца с. р. прибуло на Ellis Island 12 тыс. 383 эмигрантѣвъ зъ Европы, мѣжъ ними 400 айрискихъ дѣвчатъ и 700 португальцѣвъ. Наибольше эмигрантѣвъ приѣхало на кораблѣ „Graf Waldersee“. Було ихъ тамъ 2,537, зъ чого 230 водставлено сейчасъ до эмиграційного шпиталю, якъ хорыхъ на якусь наскѣрну хоробу, котрой лѣкарѣ не могли ще розпознати, що се за хороба. Такожъ водставлено до шпиталю 200 эмигрантѣвъ зъ кораблѣ „Rhein“, що ровножь прибувъ того самого дня на Ellis Island.

Въ послѣднихъ дняхъ устѣ кораблѣ зъ Европы, що прихидять до Нью-Йорку, переповненей суть эмигрантами. На кораблѣ „Grosser Kurfuerst“, що прибувъ минувшого тыжня до Гобокенъ, 1829 эмигрантѣвъ мусѣло переждати цѣлу добу на кораблѣ, бо на Елисъ Айлендѣ було вже переповнено. Такожъ переждати мусѣли цѣлу цѣлу добу на кораблѣ 908 эмигрантѣвъ, що приѣхали на „Osaka II“.

До Нью-Йорку приѣхавъ минувшого тыжня французскій корабель пассажирскій „Hudson“, який перебувъ страшну подорожь по морю, блукаючи по нѣмъ въ наслѣдокъ великой и безнастанной бурѣ черезъ 30 днѣвъ. Подорожній були цѣлѣй часъ въ паничномъ страху, тиснули ся разъ въ разъ на поклада и треба було имъ безнастанно грозити революциомъ, чтобы успокоили ся.

Компанія корабельная въ Бременѣ (въ Нѣмеччинѣ) „Norddeutscher Lloyd“ мала за послѣдній рокъ, 1905, 11 мил. 59 тис. 280 доллар. чистого зиску. Въ роцѣ 1904 мала та компанія чистого зиску лише на 2 мил. 115 тысячъ 789 долларѣвъ.

Недалеко Масон. Га. высочинѣ зѣ шинъ особовый поѣздъ и зѣсунувъ ся зъ высокого насыпу. Много особѣвъ зѣстало засыпанныхъ и знайшло смерть въ наслѣдокъ задушения.

Въ Charlotte, S. C. вдарили на себе два поѣзды, оденъ товаровый, другій особовый. Внаслѣдокъ великого стрясенія выпавъ зъ потягу палячъ и кондукторъ и оба упали такъ нещасливо подѣ самый колеса, що знайшли смерть на мѣсци.

Въ наслѣдокъ зливныхъ дождѣвъ рѣка Огайо такъ сильно возбрала, що залила цѣлу часгъ мѣста Сінсінаті, котра лежитъ надъ рѣкою. Пивницѣ та першій поверхи суть подѣ водою. Люде зъ поспѣхомъ выносятъ ся до выстихъ поверховъ. Вода стало прибуває. Много людей втратило жите и маетки.

Дня 31-го марта прибудовѣ пенсилвенійского тунелю въ Нью-Йорку наступила страшна експлозия динамиту, при чѣмъ девять людей зѣстало смертельно раненыхъ. Заки доведено ихъ до шпиталю, трохъ зъ нихъ померло на дорожѣ.

Въ Филаделфіи, Па. наступивъ 30 марта въ фабрицѣ капелюховъ выбухъ газоліны, въ наслѣдокъ чого цѣла фабрика зѣстала знищена, а кромѣ того згорѣла часть припирающого до фабрики костелу св. Францішка Ксаверого.

30-го марта выбухъ зъ невѣдомыхъ причинъ огонь въ университетскомъ булинку въ Маско, Инд. и поки надѣхала огнева сторожа, зничивъ его цѣлкомъ. Будинокъ займавъ 75 саль, хемічне лабораторіюмъ и ректорскій офісъ. Выратувано водѣ огня лише бѣчний будинки, що стояли трохи осторонъ водѣ головного будинку.

Въ Wilmington, Del. за мѣстомъ знайдено трупа мужчины, котрый бувъ, якъ познѣйше доведдали ся, у правителемъ одной фабрики. При нѣмъ знайдено \$5.00 и картку, на котрой было написано: „Жите за тяжке для мене. Радше смерть якъ утрата чести.“ Його посуджують о крадѣжѣ.

Въ Гринсбургѣ, Па. лоръ Руфнеръ, будучи въ нетверезомъ станѣ, посваривъ ся зѣ своею жѣнкою, вхопивъ зѣ стѣны стрѣлбу и стрѣливъ разъ до неѣ, подѣлывши еѣ въ шию, и до наймолодшой доньки, подѣлывши еѣ въ рамя. Жи-

те раненыхъ не загрожене. Адвокатъ Руфнеръ вже водѣ довшого часу воддававъ ся пиянству, и бувъ зъ той причины навѣтъ кѣлька разѣвъ арештованный. Коли поліція прийшла його арештовати, вѣнъ ставивъ завзятый опѣръ, и доперва по великихъ торганияхъ зѣставъ скованный. Вѣнъ мае 60 лѣтъ. Його жѣнка звѣсна въ цѣломъ мѣстѣ, якъ чесна и дуже симпатична людина.

Молодой Ирландецъ Джеймсъ Эйгеръ хотѣвъ оженити ся зъ гарною Ирландкою, котра саме що приѣхала до Нью-Йорку зѣ старого краю. Мѣжъ молодыми станувъ опѣкунѣ дѣвчины та не хотѣвъ допустити до вѣнчання. Тогдѣ подразненный Ирландецъ стрѣливъ зъ револьвера до опѣкуна любки и зранивъ його смертельно, водтакъ выпаливъ до любки, а коли побачивъ, що она мертва повалила ся на землю, выстрѣливъ собѣ въ уста и упавъ трупомъ на мѣсци. Лѣкарѣ знайшли лишь три трупы.

Въ Мексику, въ стейтѣ Сонора, индіанске племя Які кинуло ся на бѣлыхъ колонистѣвъ, и около сто зъ нихъ эмаскровало. На помѣчь колонистамъ наспѣло войско. Такожъ и въ другихъ мѣсцемѣстяхъ пришло до заворушень индіанъ. Бѣлы мешканцѣ ледви утѣкають зъ житемъ, бо войскова залага зовѣмъ не выстарчае.

Тыми днями выйде зъ вязницѣ миллионеръ Гріфілдъ, котрого засуджено на два роки вязницѣ за те, що стрѣливъ зъ револьвера до своей жѣнки и подѣлывъ еѣ въ око. Гріфілдъ посѣдае миллионный мастокъ въ Калифорніи, котрый за часъ його побуту въ вязницѣ майже подвожь ся.

Поліція нью-йорска водкрыла недавно нору, въ якѣй нигеръ Робертъ Г. Спрингъзъ вязнивъ бѣлы дѣвчата и воддававъ ихъ ниграмъ, що тамъ заходили. На розправѣ судовѣй, яка саме теперь водбула ся въ нью-йорскомъ судѣ присяглихъ, выявилось, що Спрингъзъ убивъ двѣ дѣвчата, ще не хотѣли воддавати ся ниграмъ, „гостямъ“. Судъ присяглихъ засудивъ его на 20 лѣтъ вязницѣ а его спѣльничку, нигерку Бенетъ, що притримувала насильно въ своѣй норѣ нигерки, на 10 лѣтъ.

Въ Филаделфіи, Па. арештовала поліція чудотворного лѣкаря, котрый лѣ-

чивъ хорыхъ черезъ вмовлюване въ нихъ, що они суть здо-ровы. Одна жѣнка захо-рѣлана тифъ, и чудотворный лѣкаръ зачавъ еѣ лѣчити послѣ своей методы, и не допустивъ до неѣ лѣкаря. Розумѣе ся, жѣнка безъ лѣкарской опѣки померла. Поліція заняла ся чудотворнымъ лѣкаремъ. Якъ звѣсно, въ Америцѣ е одна религійна секта, котра вѣритъ, що всяка хороба, се только людска выдумка, хоробы въ дѣйности нема, а для людей, котры думаютъ, що они суть хорѣ, одинокимъ лѣкомъ е те, чтобы ихъ переконали, що хороба се лише имажинація. Секта ся досить розгалужена и въ Америцѣ мае многихъ приклонниковъ.

Въ Sharpsburg, Pa. бѣдна робѣтничка родина, зложена зъ пѣстьохъ особѣвъ, смертельно захорѣла, по зѣдженю сира, котрый бувъ правдоподобно затро-енный. Лѣкарѣ заняли ся хорыми и правдоподобно умре лише наймолодша дитина. Наші люде повинны бути дуже осторожній купючи викуталы, особливо дешевѣ, котры суть звычайно найгоршого сорта а черезъ те и небеспечны.

Велику сензацию въ свѣтѣ выкликало узвзнене цѣлой поліціи въ Галачу, въ Румуніи, разомъ зъ еи шефомъ. Поліція зносила ся зъ рѣжными шайками злодѣѣвъ, що безпечно окрадали перевозеней по Дунаю на корабляхъ товары и до-бичею дѣлили ся зъ поліціею. Зрадивъ поліцію оденъ „покрывденный“ пѣшайки злодѣѣвъ. Чтобы помстити ся за заподѣяну ему „кривду“, донѣсь о вѣсѣмъ прокураторіи, котра й на-казала сейчасъ окружити войскомъ поліційный будинокъ и арештувала цѣлу поліцію.

Въ Москвѣ вырвавъ ся недавно зѣ арешту оденъ революціонеръ на волю зъ той способъ, що удавъ передъ стражниками, що тримае въ руцѣ бомбу, чимъ такъ налякавъ стражниковъ, що тѣ чимъ боржѣй утѣкли водѣ него и вѣнъ спокойно собѣ выйшовъ зѣ арешту.

ДОКТОР ВІД ЗУБІВ

говорить по руски, польски, німецьки, англійски

DR. M. S. BRESCH

209 Washington Ave., Scranton, Pa.

— „СВОБОДА“ посилала грошѣ до всѣхъ частей свѣта по тѣй самой цѣнѣ, що всаки чужій агенты. Грошѣ до-дають до краю за 12 днѣвъ. Чого во-ло-читись по чужихъ, коли свои могутъ вѣсь такъ само обслужити. Адресу-йте: SVOBODA, Box 353, Scranton, Pa.

НА ФОНД БОЄВИЙ В ГАЛИЧИНІ

Русини в Питсбургу і околиці зложили:

1. Питсбург, Па.

О. М. Стефанович \$25.

а) Братство сьв. О. Николая з каси 25 дол.
Члени Братства сьв. О. Николая від себе:

По 2 дол.: Іван Мазур, Ева Запотічна.

По 1 дол.: Стефан Петришин, Яков Бідак, Андрій Дихтар, Стефан Гуменний, Михайл Дмитрів, Михайл Митренко, Андрей Мищенко, Іван Калабай, Григорій Штокайло, Кон-
стантин Фуціла, Григорій Демид, Андрей Романчук.

По 50 центів зложили: Гнат Бандрівський, Гр. Ле-
хидкий, Іван Масляк, Ілько Піпак, Ілько Васильевич, Юрко Гордінський, Петро Сивий, Іван Юрєста, Іван Коваль, Семан Когут, Пе-
тро Бадовський, Василь Пше-
ницький, Дмитро Перевоз-
няк, Никифор Пейко.

По 30 центів: Теодор Друшко.

По 25 центів: Николай Вовтович, Андрій Дзюбан, Теодор Дуковский, Лучка Райтер, Іван Крокіс, Юрко Копацевич, Максим Твер-
дохліб, Максим Воргач, Кипріян Воргач, Іван Ду-
бець, Михайло Крижняк, Йосиф Тхорик, Антін Кі-
ляр.

б) Члени Братства сьв. Йоана Хрестите-
ля зложили:

По 5 доларів: Іван Баган, Ізидор Костюк, Іван Жу-
линняк.

По 1 дол.: Михайл Лань-
чак, Андрей Стецевич, Ва-
силь Прокопик, Семко Я-
кимець, Николай Сабор, Ва-
силь Шпук, Антоній Ла-
зенга, Василь Котуля, Ва-
силь Вовк, Василь Ганке-
вич, Василь Дарваль, Те-
одор Мороско, Нестор Я-
цишин, Павло Грошко, Ни-
колай Хай, Павло Войто-
вич, Іван Кинупка, Ва-
силь Недбайло, Петро Да-
шівнич, Іван Пастирчак,
Петро Лепак, Андрей Галь-
чак, Петро Яцишин, Гр-
горій Вабірок, Іван Чаняк,
Даниїл Костислав, Максим
Видра, Іван Мудрик, Кон-
стантин Бойко, Стефан Аф-
таназ, Николай Петрович,
Антоній Афтаназ, Атаназ
Костовський, Григорій Си-
дор, Йосиф Цимбала, Ан-
дрій Стефанович, Михайл
Маруняк, Михайл Кукітко,
Антоній Сухий, Николай
Баган, Василь Процко, Ва-
силь Дашинич, Іван Гро-
хола, Іван Баран, Кон-
стантин Цепко, Михайло
Попіль, Йосиф Брода, Ми-
хайл Станчак, Йосиф Аф-
таназ, Іван Ревт, Петро Му-
дрик, Василь Коропей,
Людвик Кінаш, Яцко Ку-
хар, Михайло Колеса, Те-
одор Шалива Кульч, Іван
Піхота, Стефан Костик
Кульч., Николай Господар,
Михайл Кречковский, Кон-
стантин Гаркас, Петро Фе-
дор, Людвик Завада, Іван
Ключка, Михайло Майнош,
Стефан Котула, Теодор Ба-
ган, Антоній Підуфалий,
Михайл Макар, Петро Ку-
линяк, Теодор Басик, Іван
Марич, Іван Крізь, Франц
Блашак, Михайл Троян, Да-

мян Греб, Антоній Слівка.

с) Читальня ім. Мар. Шашкевича 10 дол.

д) Членкині Сестри-
цтва Собора. Пресьв
Богор. від. 118 Р. Н. С.

По 1 дол.: Магдалина
Білик, Марія Ваверчак, О-
лена Ціханьська, Павліна
Вовк, Таціанна Жулиняк,
Анна Густа, Анна Гринда.

По 75 центів: Ева Преп-
ляк.

По 50 центів: Кароліна
Бандровська, Текля Глива,
Варвара Макара, Анна Рей-
да.

По 25 центів: Катарина
Паньчак, Параска Губяк,
Анна Шкварла, Ефрозина
Каня, Анна Дроздяк, Ю-
лія Гоць, Харитина Книш,
Анна Рудавська.

2. Мікісраке, Па.

а) Братство сьв. Ди-
митрія від. 91 Р. Н. С.
20 дол.

б) Братство сьв. О.
Николая від. 5 О. Р. Б.
20 доларів.

с) Читальня „Про-
світита“ 15 дол.

д) Збірка Ант. Каня
і Р. Дроздяка:

По 2 долари: Дмитро
Порада, Филип Кавалко.

По долару: Антін Каня,
Захар Тижбір, Ілько Пе-
тришин, Яким Вараха,
Павло Прешляк, Іван Чу-
бляк Кульчицький, Яков Му-
дрик, Федько Супинський,
Роман Дроздяк, Іван Секу-
ла, Тимко Хорошак, Евти-
хий Бодак, Петро Секула,
Николай Шавінський, Ан-
дрей Гальчак, Михайло Ю-
рєста, Тимко Барник, Іван
Масляк.

По 50 центів: Іван Кі-
тик, Федор Пенювич, Ми-
кола Берберик, Ілько Хо-
мьяк, Василь Вуштан, Філю
Вуштан, Василь Порада,
Михайл Порада, Стефан По-
рада, Петро Губяк, Фецьо
Прокопчак, Николай Про-
копчак, Афтан Волошин,
Миколай Гоць, Миколай
Сухий, Теодор Гащац, Іван
Книш, Андрей Книш, Гри-
горій Шкварла, Петро Ка-
ня, Лешко Урам.

По 30 центів: Лев Пе-
нювич.

По 25 центів: Петро Бо-
ричняк, Григорій Шелечи-
ма, Никита Дошма, Григо-
рій Кравчик, Іван Сняк,
Дмитро Кітак, Шандор Чи-
чила, Михайл Павлітко,
Франк Фецько, Михайл По-
рада, Іван Порада, Андрей
Ковалик, Федор Крутий,
Джордж Єднак, Михайл Си-
чак, Павел Прокопчак, Са-
хар Тілішак, Сидор Ці-
ханьський, Фецьо Мудрик,
Анна Корець, Михайл Му-
дрик, Стефан Мудрик, Ан-
дрей Сичак, Михайл Бень-
ко, Михайл Маргуз, Андрей
Мурін, Вілем Рудісон,
Франк Вабін, Григорій
Мошко.

По 20 центів: Герон
Дзіндронь.

По 10 центів: Антін Бо-
нювич, Юльда Губяк Куль-
чицька.

е) Збірка П. Пре-
шляка і Ф. Кавалка:

По долару: Михайло Іль-
ків, Стефан Борейко, Тома
Фізер.

По 50 центів: Теодор

Рак, Теодор Губяк, Сопко
Салак, Михайл Мама, Ан-
дрей Огородник, Йосиф
Годек, Іван Сопінка, Те-
одор Пелешик, Стефан До-
брянський, Іван Кузьо,
Данько Мишчан, Данько
Яхван, Йосиф Драган, Іван
Лесний, Павло Дідух, Яц-
ко Каршин, Теодор Вьола,
Іван Станко, Михайл Хра-
цьо, Михайл Масляк, Анто-
ніко Петрик, Іван Кравчи-
шин, Павло Середницький,
Николай Стівка, Теодор
Тимцьо, Петро Рептель, І-
ван Варколяк.

По 30 центів: Михайл
Кончак.

По 25 центів: Петро Іль-
чишин, Андрей Кончак,
Павло Синавський, Николай
Михала, Петро Конд, Іван
Галушка, Гриць Галушка,
Філарей Галушка, Михайл
Колодїй, Іван Пацлавський,
Петро Когут, Василь Куль-
чицький, Михайл Бриндзя,
Гриць Косарич, Антоній
Жубрий, Петро Масляк,
Стефан Гірняк, Іван Сив-
чишин, Филип Кошей,
Іван Бабич, Семан Мазур,
Дмитро Грєх, Василь Не-
стор, Теодор Деркач, Юр-
ко Пишов, Гриць Сисак,
Стефан Хрущ, Василь Ла-
зар, Кирило Салага, Теодор
Малий, Петро Присташ,
Михайл Халупа, Петро Май-
кович, Петро Хрущ, Сте-
фан Пшек, Онуфрій Со-
чик, Данько Корбан, Миха-
їл Дєрба.

По 10 центів: Станіслав
Новак, Іван Ваврок, Кость
Раб, Михайл Кубрида, Пе-
тро Яцишин.

3. Алетені, Па.

а) Товариство „По-
ступ“ 27.25 дол.

Члени:

По 5 доларів: Ж. Би-
чинський, Алек. Ніжан-
ковский.

По 2 долари: Я. Штайн.

По долару: А. Новосад,
О. Бичинський, Павло Ди-
ба, Ів. Штайн, Й. Штайн,
П. Кінасевич, Мих. Бабух,
Катерина Штайн, С. Ні-
жанковська, Дмитро Гале-
нда, Федор Галенда.

По 50 центів: Юлія Штайн.

б) Братство Успе-
нія Пр. Богородиці
5 дол.

Члени:

Павло Каршневич 1 дол.

По 50 центів: Петро
Герлях, Павло Палиця,
Вас. Копчак, Мирон Тупяк,
Гаврило Нодзак, Анна О-
лексак, Йосиф Фрис, Ник.
Бурка, Йосиф Драган, Іван
Бурка, Михайл Опалка.

По 25 центів: Стефан
Копчак, Іван Колодїйчик,
Андрей Копчак, Юрко Ко-
лодїйчик, Іван Опалка, І-
ван Гузик, Андрей Кіт,
Йосиф Бурка, Іван Бурка,
Харитон Колодїйчик, Мих.
Теленцьо, Николай Нодзак,
Василь Галайда, Николай
Копчак.

По 15 центів: Йосиф
Черник.

в) На хрестинах у
Стеф. Опалка зібрано
3.55 дол.

4. Мікіспорт, Па.

о. Ст. Макар 10 дол.

По долару: А. Желін-

ський, В. Станкевич. Н

Дзяма, М. Стратій, М. Гра-
цонь, П. Фринцко, В. Коч-
кодан, М. Фринцко, Д.
Ходівський, Н. Макух, Н.
Пиріг, Л. Сим, С. Націк.

По 50 центів: В. Гра-
цонь, М. Бурдап, Іл. Ли-
зак, Л. Фринцко, Т.
Фринцко, Д. Маркович М.
Ятчишин, Н. Лабяк, Ю.
Уривняк.

По 25 центів: Т. Бандо-
вич, М. Жилка, П. Жилка, Т.
Зелізняк, Ів. Рєшко, М. Ко-
целко, С. Коцелко, С. Яблін-
ський, Ю. Байко, П. Скаль-
ський, Л. Жилка, Йос. Сим,
Ів. Степаник, Ю. Пастернак.

5. Форд Сміт, Па.

О. Василь Гривнак \$20.

Бо пора се велика е!
У важкій боротьбі,
Ми поклажемо, щоб волю і славу і честь
Рідний краю здобути тобі.

Там в краю не лип сла-
ву і честь, але і жите своє
віддають, головами кладуть,
щоб народови своєму здо-
бути красу долю.

Віками довгими нищений
нарід підняв важку бороть-
бу за свою і свого краю
волю. В протягу 2 місяців
зібрав ся на 850 віках і
1000 довірочних вборах.
Виплавав свій жаль а за
разом підняв грізний про-
тест против дальшого ра-
бованя его з належних ему
прав. Та против протесту
встаючих рабів поставили
нікчемні гнобителі багнети,
і впали невинні трупами а
випли в кайдани за-
гнані в тюрму. Та не всі.
Остали ще мільони вільних,
нескутих, готових до вся-
ких жертв за щасливе
жате своїх братів.

Ми, Пітсбурчане і най-
близші сусіди, за далеко,
щоб грудьми нашими і
кровю своєю здобувати
красу долю для рідного
краю, тож тронуті остатни-
ми подіями в краю до жи-
вого та послупні покликю-
ва нашого Народного Ко-
мітету взались до збираня
жертв. В протягу місяця
зібравсьмо 433 дол. — зви-
сьмо 433 дол. — зви-
сьмо 2,100 корон.*) Ось від сер-
ця походяча жертва наша
нехай буде нашим братям
товчком до неустачої бор-
би і заразом запевненем,
що в потребі можуть чи-
слити на нашу матеріаль-
ну поміч.

При тій нагоді чую ся
зобов'язаним прилюдно по-
дякувати Пітсбурчанам, так
братствам як і честним ко-
лекторам, за щирі жертви
і труд. Спасибіг Вам! В
імени знова Комітету дя-
кую Братствам алегень-
ским і мікіспортским за
скоронадіслане своїх жертв.

Котра околиця слідуюча?

о. М. Стефанович,
касир Комітету.

*) 3 гроший тих вислано до
краю 29-го Марта 1906, \$102.25
(500 корон) на Боевий Фонд
Національно-демократичної Партії,
\$102.25 (500 корон) на Б. Ф.
Партії Радикальної, \$102.25 (500
корон) на Б. Ф. Партії Соціально-
демократичної, а 625 корон висла-
но для тих, котрі вже потерпіли
в борбі о виборче право. Усього ви-
слано досі \$429.50 або 2,125
корон.

На руки Народного Комітету

зложили:

а) Попередно 37 65
б) Складка в Провіденс,
Р. А. на руки п. Николая
Стельмаха 9.85

На се зложили слідуючі:

По 2 дол.: Іван Прегон;
по 1 дол.: Николай Стел-
мах, Порфирий Мохнацкий;
по 50 центів: Іван Глива,
Гелена Олесевич, Фтадей
Зомер, Михайло Андрець;
по 25 центів: Михайло Бо-
рис, Іван Вегерик (Словак),
Якуб Франкович (Словак),
Іван Кусай (Словак), Йосиф
Шелка (Поляк), Тевдозий
Чухта, Гринько Болюх,
Карпо Павлик, Іван Муля-
вишин, Андрей Чміль,
Гаврило Шелест і Якуб
Зомер, Марія Малиняк,
Іван Андрець.

Андро Бегайла 15 ц.

По 10 центів: Людвик (По-
ляк), Блазей Армата (По-
ляк).

Разом \$47.50.

На руки редакції „Свободи“

надіслали:

а) Попередно 57.25
б) Члени Читальні „Про-
світита“ в Філадельфі, Па.
на руки п. Івана Кречков-
ського 7.00

На се зложили слідуючі:

По 1 дол.: В. Ошир, Н.
Гром, М. Поляк, І. Креч-
ковский; по 50 центів: С.
Демків, Н. Росолович, П.
Штогрян, В. Свободзян, П.
Кречковский; по 25 центів:
Я. Петрикович і С. Мусяла.

с) На місячній засіданю
„Р. Читальні“ в Carnegie,
Па. зібрано 30.00

На се зложили:

Р. Читальня 5.50, о. Гр.
Кульчицький Цм. 5.00; по 1
доларови: Михайл Пронько,
Матій Гавронський, Стефан
Сембрат, Іван Клінош, Зо-
фія Говда, Іван Прокоп,
Павло Завінський і Іван
Шийка; 75 центів: Стефан
Середницький; по 50 центів:
Гнат Турко, Семко Роман,
Іван Мосцівський, Ксеня Со-
кач, Артемій Білянський,
Гавриїл Мосцівський, Н. Н.,
Іван Сус, Гриць Сарко, М.
Сарко, Гавриїл Демян, Як.
Джула, Андрей Ганушак,
Николай Михайлів, Олена
Байко; по 25 центів: Тимко
Турко, Іван Даньковский,
Антін Рак, Олекса Ридзай,
Петро Крупа, Михайльцо
Василь, Стефан Остаф, Ан-
на Стірчак, Марія Маслей,
Улька Мосцівська, Марія Со-
ломон, Антін Вацлавський,
Іван Понтус.

д) Мих. Гордийчук 1.00
Петро Онуляк 50 цент.

Оба з Гайд Парк, Масс.
Разом \$95.75.

Усього до тепер зібрано:
Питсбург і околиця 433.00
Народний Комітет 47.50
Редакція „Свободи“ 95.75

Загальна сума зібраних
до тепер жертв на Бое-
вий Фонд в Галичії

\$576.25

Він -- сам...

Прийшли сумні вісти з
краю і у кожного, у кого
хоч трохи в серці тліла
ще любов до рідної землі і
свого народу, запалала жаж-
да чим небудь, чим сила
піти йому у поміч. І коли
не мож вже нам ту, в да-
лекій стороні, на чужині
заступитись грудьми за
своім народом, то й ріши-
ли ми усі — прийти йому
в поміч грошми.

І от мені припало зана-
тись сим між нашими люд-

ми в Вініпегу. Охоче, радо
взяв ся я за те, і пішов —
і до знайомих і до чужих
— не знайомих мені, і до
наших робітників і інтелі-
гентів. І просив: споможіть
люде ваших братів...

І жертв не відмаляли.
„Нате — та най Господь по-
магає їм...“ А не одному і
слезе в очах стала, — ся-
гає рукою до кишені, ви-
тягає паперовий звиток —
і вздыхаючи тяжко, немов
просячи, шепче: Коб то
Господь дав, коб то вибо-
роти!... І сяде, схилить го-
лову, задумає ся — і сле-
за покотить ся йому по
лиці...

Так було між людьми —
тими простими, робучими
людьми, що як день дов-
гий гарують і за працею
Божого сьвіта не бачать.

Та от прийшов я до од-
ного — найбільшого, най-
славнішого, найбогатшо-
го... патріота. З яким дові-
рем і надією переступив я
його поріг: „Добрий день,
пане! Прийшов до вас —
і т. д. Жертвуйте на Бое-
вий Фонд“.

— Но якже
змінилось нараз його ли-
це — очи перейшли якби
страхом... він скрутив ся,
якби пнукав о чім би то
іншим заговорити.

Я оstownпів, вдихав ся
йому в очи — і прошеп-
тав: Що ви...

Ні, ні — процідив нараз
патріот — бачите — я —
ох, бачите, такі видатки, —
так все ту коштує... І, я
сам... сам пішло вже, так,
так слово... не маю — ба-
чите — вибачте...

Мене мов окропом зля-
ло... Якже се? То се він —
той патріот, той славний,
великий, найбогатший... па-
тріот?

Я опустив голову — ме-
ні встидно стало, — за не-
го, і за себе, що з таким
довірем і надією ішов до
него — до... патріота.

Я відвернув ся — і не
працюючись вже, вийшов
з хати.

Я пішов дальше між уз-
кі, темні уллиці — в похи-
лені, чорні доми наших
робітників — пролетарів...

А... рий.

Уже последний часъ.

Въ числѣ 11. „Свободы“
читаю межі замѣтками ось-
такіе: „Кольонізацію Руси-
новъ въ Сполученныхъ Дер-
жавахъ майже нѣхто досі
не займавъ ся — а варто
бы. Земля вольною або та-
кою, що можъ купити за
малі грошѣ чимразъ мен-
шає — еѣ забирають други
а Русины гарують по май-
нахъ та фабрикахъ безъ ви-
глядѣвъ на лѣпшу буду-
чність и т. д.“

То есть правда. Если мы
приглянемось житю нашего
робітника а възглядно май-
нера, то дойдемъ до того,
що робітники анѣ на макъ
не стоятъ лучше, якъ сто-
яли 15 або 20 лѣтъ назадѣ.
Зѣ робітникомъ рѣчь має
ся такъ: Коли молодой и
здоровъ, а достане неагѣр-
шу роботу, то за якісь
часъ може зложити собѣ я-
кійсь центъ. Але завсесть
небезпечный. Або вахорѣе
або якій припадокъ стане

ся, або збегане покалічене, або заощаджені гроші скоро розойдуться. Если приглянемся, то побачимо, що прибули ту перед 20 літ, то побачимо, що вони уже не зовсім спосібні до роботи. І вони, если вміють, доля не щастила дещо вдало, знаходять в собі оптимізм, а не плакання. Нї його ту до роботи уже не хочуть, вї до краю їхати дядьком-калікою на тягар своєї родини, если яка єсть. Ба, та і там не хочуть за дармо дати їсти, бо скажуть: ти американець, грошей досить! А ту, правду сказавши, багато єсть таких, котрі раді б поїти до родинного краю, та нема на дорогу; ту так само вїтї нічого. Нераз такий чоловік міг би робити на фармі, а до фабрики його уже ніхто не хоче і приходять до просту ганути на очах мільйонів.

Кілько єсть днес таких із старших моїх товаришів, в Шамокань, Шенандоа, або по других місцях, котрі б сказали: я не потрібую уже гарувати. Думаю, що мало. Если котрий має який бізнес, то і то як на велосі, на книжочки ся пише. А приїде страйк, то чоловік пише на книжку, давай їсти, але за гроші не пытай.

Поманувши другий народ, подивіться на поляків і Словаків, кілько у них колоній в рожних місцях. Ходить і тепер їх агент аж з Washington State і вони всі горнуть ся на фарми, хто має який грош, бо тільки на фармі в Америці будучність забезпечена. Коли часи добрі, як тепер, то байдуже, але як ту прийде ляхи часи, то бїда, якої може нїде в світі. Мільйони позамыкають фабрики, поставлять коло них військо, а самі пойдуть бенкетувати до Парижа або Лондону, а ти чоловік гань з голоду. Чи не так? Хто заперечить тоє?

Днес сварка о попів, о біскупів, а о то, що конче треба, то ніхто і не пасне, а як каже „Свобода“: „Земля вільна, або таков, що можь купити за малий грош чимразь менше.“

Колонізація, то була перша точка, котрою уже не тепер треба було займатись, але хоть 10 літ назад. Но най буде і тепер. Луче тепер, як ніколи. На фармах все таки чоловік певний і бїда ему не може заглянути в очи так, як у фабриках.

Я, будучи в Канаді, близько 10 літ тому назад, видів людей там ошвіщених по три роки, в достатку знаходяться. Она о житеві потреби не старались. Хоть не мали „пейди“, але їсти мали доволі і не знали що труба.

Я не для того тоє пишу, щоб хто їхав в Канаду, але даю лише примір. Ту дуже добре бути фарме-

ромь для того, що все родить ся і на все добрий одбить і добра цїна.

Проте, я думаю, тоу справою повинні зайняти ся всі газети обшарпійше і не застановити того дїла, доки не дійдуть до пожаданого цїна.

Другі народи, як Нїмці, Нїдерландці, Шведи, ба і Японці выселяють своїх професорів в Америку, аби ти вынайшли водновідний кольтон для заселення своим народом. А за нас нема кому старатися. А понеже мы ту, в Америці, то треба постаратися нам самим, бо як не постараеться, то останеться як ти немудрий дївч, котрим не стало оливо і задля их недбалости названо их глупими.

Уже послїдний час.

Д. Салей.

До всіх руських жен і дївчат в Америці.

Перші мої слова суть: закладайте сестрицтва і вписуйтесь до Р. Н. Союза. Декотра дївчина а навіть і жена скаже: Що мені з того, який мені з того хосен? Але котра так говорить, то дуже мильє ся. Люба сестро, не говори так, що тобі не треба, але застанова над тим і подумай і добре розваж і зараз такої, не відкладай на завтра, лише чим скорше іди і вписуй ся до сестрицтва і Р. Н. Союза. Гляньмо на чужих! Де лише єсть який маленький плейз всюда по бачимо, що там суть сестрицтва, хотья часом єсть їх там менше як Русинок. А наші Русинки, хоч їх є і два рази стілько що тамтих, то ані на гадку їм не прийде своє руське сестрицтво, тільки там лізуть і шхають ся до чужого а о своїм навіть не подумают. Чому то так, сестри дорогі? Чи ж ми вже найгірші, що все маєм бути по заді? Я кличу до вас, всіх Русинок, і прошу вас, закладайте відділи Р. Н. Союза. Хотья би вас було на однім плейзі лишень 10 до 20 жен і дївчат, то не говоріть, що вас мало, але закладайте як єсть мало а потому буде що-раз більше. Інчі, на примір, Польки або Словачки, вже мають по кілька тисяч в своїх сестрицтвах а навіть і свої жіночі організації. А деж наші руські сестрицтва і організації? Правда, єсть тих кілька руських маленьких сестрицтв, але щож то значить на так багато руських дївчат і жен в Америці. А чому се так? Бо наша руська дївчина если піде десь між Польки або Словачки, то встидаєсь признати що она Русинка, встидаєсь свого найдорожшого імени. А чому встидаєсь? Бо мала таку неньку недбалу, котра не уміла єї виховати, не уміла заштити в неї любови до свого народу, до своєї вітчизни, не уміла єї виховати в руській душі. Бо ж від кого залежить любов до вітчизни, любов до руського народу як не від матери? Мати виховує дитину, мати

має научати дитину всього, що для неї найдорожше. А що для неї єсть найдорожше як не єї народність, єї дороге імя Русинки, котрим она повинна дорожити над все! А она встидаєсь і така слїпа, запоморочена ліне до чужого, свого встидаєсь і тому польські і словацкі сестрицтва ідуть в гору, що-раз побільшають ся, а наші спять тай ані думають пробудитись. Тож я Русинка кличу до вас, любі сестри: відчиніть очи, не спить в задумі, прокиньтесь! Берім ся до діла, горнім ся до купи, забезпечуємо себе і своїх родичів в старім краю чи тут в Америці, а ви жени забезпечуйте своїх діточок і виховуйте їх в руській душі і любові до свого народу. Є ще раз кличу до всіх Русинок в Америці: закладайте сестрицтва і вписуйтесь до Р. Н. Союза.

З. Говда, чл. від. 83 Р. Н. С.

Допиць.

3 Stony Mountain, Man., Canada.

Тут в Мавітобі ще руху з роботами нема, то котрий робітник ще має гроші, то „жиз“ в Вініпегу, а котрий не має — то облодити ся як може.

В Вініпегу межі Русинами добра ніякого не чути, тільки сварки, бійки, мордерства. Поліс Корт і т. д. Арештований за злодійство крадіж — хто? Галішєн! Арештований за убійство — хто? „Галішєн“!

„В готелі зістав, той а той, побитий, дістав розвалену голову, два, три ребра зломані. — Хто? „Гвай Галішєн, оф корє!“ Хтож инший. Чи ж не встид! не ганьба! Чоловік як випе за 15 центів „віска“, так зараз пхає ніж в другого?“

„Ах! Ти мой! Я тебе розірву на кавалки!“ Або „Ти!!! так у тя ніж запахає як в свиню! Розумієш?“ От як декотрі наші розуміють „фрі контри“. Час брати покинути сю дурну натуру, не нижити себе, щоб нас називали „undesirables“ — не пожаданими, але що сил підноситись. Ненависть, яка між нами панує, покинути, оден другого научати, оден другому помагати, дурну гордість покинути, другого за гіршого себе не мати, оден другого не прозивати. Розуміє ся, що в тім напрямі повинні дати примір ті, що більше учені так зв'язченики, як і свїтські, а тоді і решта народу піде за їх приміром.

Поділились тутешні Русини на різні віри і кождий хвалить, що та, яку він тримає, є найліпша, а чи є хоч 20 на 100 таких, щоб виповняли десятю частю того, що учить їх релігія? Ні! Они виповняють се так, що брат брата ріже ножем або сокиров в голову.

Темнішого від себе так освітити, що замість его направити, то він его дальше в „тму“ западає. Бідного так споможе, що аби

видів що гине, то ще і шить ся там і як би міг, то ще би его дальше в біду запхав. Если видать, що другому стає ліпше, то би сорочку з себе дав, щоба того знизити. І щож за користь з нашої релігії хоч би і найліпшої, если єї приказів не будем сповняти?

Моральности дуже мало видко межі нами; моральність з'являє ся тільки в бесїді тогди, коли о ній говоримо, а перестали говорити, то десь то вїшло з голови. Кілько то єсть таких чоловіків і жінок, що пошашали жінок або чоловіків слюбних а также своїх рідних дітей. Молодіж Вініпегска, замість учитись чого доброго, учить ся тільки „кул“, грати! Як увійдеш до готелю, то не можеш проглотити ся, такий великий „мітинг“ коло „пул“ сголів. Кричать, сварять ся, часом оден другого потягне „кюом“ по голові, а що до бесїди, то варта послухати! „Ю як на мак дат бал, то ми мик“, самі межі собов так по англійски ріжуть!“ „Ю г. д. Галішєн!“ З боку дивитись і слухати, то встидно, сьмішно і жалє! Если би так хотів скликати до читальні або до школи, то хіба би взяв компанію війська або поліції, щоба їх зігнали, або де яка дурна, розпущена забава, то біжати і без вечері! Є слиби его запитав, щоба там дещо поміг на яку добру ціль, то де там! цента не дасть, а на пиво або за „пул“ то дасть послїдних 10 центів — бо не дурно — заграв собі. Не говорю се о всіх, бо суть і добрі люде, тільки — на жалє — їх нема багато. От що мудроє зробив оден „мудрий“ в Вініпегу на 10 го сего місяця:

„Free Press“ March 12th. — „З кровію швидко виліваючою ся з его 4-ох ран в грудях і плечах, і випускаючого послїдний дух, найдено Тому Корчиньського, молодого Галичанина, на лоті межі 706 а 726 Magnus Ave., в Суботу вечер“.

Забитий (зарізаний) парубок мав 27 літ, честний чоловік і спокійний. Зарівав его — 2 рази в плечі, раз під лїву руку, раз в правий бік в груди так глибоко, що ніж пройшов крізь легки — Фред Грик, 38 літ. В старім краю, разом з товаришем таким як він сам, губив поліціанта. Тогді мав 18 літ, там відсидів в криміналі, потому приїхав до Канади і в Суботу вечер зарівав Корчиньського. Здає ся, що Грика повісять.

Если Русини не були такі темні, непросвічені, щоба менше пива і горівки находилось межі ними, то би не сиділи на жидівським сьмітю, менше би трафлялось таких пригод, позивань, публіки і сьміху та ненависти від других народів.

Суть Русини, що дуже бідні, мало заробляють, мають діти, платять високий

„рент“ або податок, але в них дуже рідко побачити „бочку“, а як ся трафить раз або два на рік, що справлять забаву, то собі чемно забавлять ся, як люде поговорять і досить. До таких увїйти до хати, то если би не руска мова, то би не знав, що т. Русини там живуть. Такі не бють ся, не сварять ся, тільки жалє, що таких мало.

По кольтоніях також не дуже згідно живуть: сварять ся, позивають ся, публікують оден другого, „хоче оден другому показати, що він щось, а другий нічо“. Если зійдешся пару таких Русинів, щоба хотіли добре зробити, то не дай Боже! Не порадиш нічого!

Кждий Русин повинен тую дурну натуру покинути — що „другий не є мудрийший від мене“. Той що менше знає, повинен радо науку прийняти, а той, що більше знає, повинен радо науки другим уділити, оден другому помагати, оден другим не гордяти, просвіту радо приймати, газети читати. Кждий повинен газету пренумерувати, если не змагає осібно, то 2, 3, або 4 одну часопись пренумерувати, бо газета се голос нас всіх, если ми хочемо близько оден другого бути, то се можливо лиш через газету.

П. Лазорович.

ВИКАЗ ЖЕРТВ на „Народний Фонд“ в Америці.

1) Pittsburg, Pa.

На хрестинах у Володимир Мільковича, члена братства сьв. Флора і Лавра, від. „Союза“ 130, а за разом і касієра сего братства, котрому народила ся дочка а при хрещеню отримала імя Антонина, жили на „Руску Бурсу в Йонкерс, Н. Й. слїдує: по 1 дол.: Теодор Кульчицкий Гут; по 50 цнт.: Володимир Кульчицкий Мількович, Андрей Білинський Тарасович; по 25 ц.: Яков Кульчицкий Цмаїло, Юрій Кульчицкий Ручка, Еліаш Кульчицкий Васюкович, Онуфрей Кульчицкий Дашинич, Станислав Білинський Тарасович, Семен Кульчицкий Волчко,

— Звертаємо ся з просьбою до всіх наших Донисувателів, щоб свої дописи писали коротко і чітко, щоб ми могли прочитати ті дописи. Рівножь просимо писати усе лиш на одній стороні, а другу сторону картки лишати чистою, незаписаною.

Ред. „Свободи“.

Болючі крижі і члени

тратять біль і штианість після кількохразового натертя

Д-ра Ріхтера

Нотвичним

Пейн Енспелером

Семіліне средство звиване по многих краях як лік проти Руматизму, Сіатіки, Болю в боці, Невралгії, Болю в горлі і грудях, Болю голови і зубів.

Продають по всіх аптеках по 25 і по 50 центів.

F. AD. RICHTER & CO.
215 Pearl Str., New York.

Григорій Кульчицкий Вічич, Михайл Кульчицкий Вачинич, Григ. Кульчицкий Тилук, Петро Паславский Попкович; по 20 цнт.: Ілько Кульчицкий Дашинич, Антоній Кульчицкий Мількович. Разом \$4.90.

Честь і слава жертводацям а молоденькій Антонині многим літ!

2) Hazleton, Pa.

На хрестинах у Юліана Кулика зібрано \$4.10. Зложили слїдує гості: по 50 цнт.: Юліан Кулик, Ник. Галик; по 25 цнт.: Михайл Мардиняк, Антоній Капусціньский, Анна Капусціньска, Нестор Капусціньский, Стеф. Капусціньский, Анд. Касич, Анна Касич, Тимко Кокур, Алексей Парилевич, Мих. Носаль; по 10 цнт.: Гр. Левкуляк, Конст. Павлик, Діонізія Парияк, Ів. Слівінський, Мат. Кокур, Прок. Святковский.

Многая літа народженому дитятку, родичам, гостям і колекторам!

УВАГА.

1) Від тепер буде ся виказувати подібно як тут осібно жертви на Народний Фонд в Америці а осібно на Боевий Фонд в Галичині і для того прошу виразно назначити на яку ціль жертва призначена.

2) Чеки і money order-и прошу виписувати на імя Alex Sharshon, Shamokin, Pa. а уосилати їх на адресу

Rev. John Velyhorsky,

25 Chestnut Str., Yonkers, N. Y.

— Звертаємо ся з просьбою до всіх наших Донисувателів, щоб свої дописи писали коротко і чітко, щоб ми могли прочитати ті дописи. Рівножь просимо писати усе лиш на одній стороні, а другу сторону картки лишати чистою, незаписаною.

Ред. „Свободи“.

Читайте, що каже Др' Ландесъ:

Я маю найбільшу практику в Сполучених Державах, Канаді, Мексиці і Полудневій Америці.

Через 20 літ я лїчив, але сли можеш бути вилїченый, я тебе вилїчу. Лїчу лиш муцинь. Що небудь тобї долягає скажи або напиши менї. Вилїчу кождий випадок до якого ся возьму. Хороби мїхура і почок. Хороби крови і шїбры. Утрата палати. Утрата мужескои сили. Утрата животности. Лїчу безь болю, не вдержую водї праць.

Що року лїчу тисяч люде. Роблю сотки операцій щомїсяця. Вилїчу тя дома, сли не можеш прийти до мене.

Пам'ятай: Порада особиста або листовна даромъ.

Сли еси хорий зайді або напиши до

DR. LEONARD LANDES,

110 E. 32nd St., New York, N. Y.

„SVOBODA“

(LIBERTY)

THE RUTHENIAN WEEKLY
published every Thursday
at 209 Linden Str., Scranton, Pa.JNO. J. ARDAN,
Publisher and Editor.

Terms: Two dollars a year.

Established 1893

Advertising rates furnished
on application.Entered as second-class matter July 16
1903 at the post office at Scranton, Pa.
under the Act of Congress of March 3,
1879.**„Свобода“**газетний для руского народа въ
Америцѣ и органъ „Р. Н. Союза“,
выходить що тыждня въ Четверъ
и коштує:въ Америцѣ на 12 мѣсяцѣвъ... \$ 00
до старого краю на 12 мѣсяцѣвъ \$2.00
въ Америцѣ на 6 мѣсяцѣвъ... \$1.00Галичане можуть замовляти „Свободу“
черезъ Книгарню Шевченка ул. Театраль-
на ч. 1, Львівъ, а російскій Укранецъ
черезъ Книгарню „Кіакомъ Старинъ“
Безаконна 14, Київъ.Оплатувати газету треба все-
гда зъ горы.Гроші треба посилати въ режістрова-
нѣмъ листѣ, або черезъ експресовый, або
чекотный money order (мѣнъ ордеръ), Mo-
ney order, то є парочку, котру доставите
пѣть почтара або агента на експресовѣмъ
офісѣ, пошлѣть намъ, бо безъ того мы не
модемъ грошей достаѣти.

Адресъ:

„SVOBODA“

Box 353,

SCRANTON, PA.

Хто хоче, щобы его адресъ змі-
няти мусить подати намъ, кромѣ
нового, такожъ свой старый адресъ.**Жертвы на Боевой
Фондъ въ Галичинѣ.**Водгукъ послѣднихъ по-
дѣй въ Галичинѣ давъ ся
чути и у насъ — въ дале-
кой Америцѣ. За примѣ-
ромъ старокраевыхъ Руси-
новъ стали и американь-
скій Русины збирати жертвы
на Боевой Фондъ, щобы
въ сей способъ показати
свою симпатію для борцѣвъ
въ старомъ краю и допо-
мощи имъ матеріально.Якъ видно зъ подробного
выказу на Боевой Фондъ,
надрукованого на другой
сторонѣ отсего числа „Сво-
боды“, то доси зобрано по-
важну суму \$576.25. Зъ су-
мы той выслано вже до
краю по 500 коронъ для
трехъ украинскихъ партій:
національно-демократичной,
радикальной и социалистич-
ной, 625 коронъ для тихъ,
що вже потерѣли въ часѣ
дотеперѣшной борьбы, отже
разомъ 2,125 коронъ, а ре-
шта грошей находить ся
въ рукахъ Народного Ко-
митету и редакціи „Свобо-
ды“ и буде такожъ высла-
на до краю, скоро лише
вбереть трохи больша сума.Зъ справоздана въ сѣмъ
числѣ оголошеного слѣдно,
що доси зложили Русины
замешкалы:

1. въ Питсбургъ, Па. 190.30
2. „Мікісракъ, Па. 122.25
3. „Алегені, Па. 69.45
4. „Карнегі, Па. 55.00
5. „Мікіспортъ, Па. 31.00
6. „Фордъ Ситі, Па. 20.00
7. „Нью Йоркъ, Н. Й. 15.00
8. „Джерзі Ситі, Н.
Дж. 14.75*)

9. „Скрентонъ, Па. 12.25
10. „Йорквилъ, О. 12.25
11. „Правиденсъ, Р. А. 9.85
12. „Реймі, Па. 7.65
13. „Філадельфія, Па. 7.00
14. „Ембрівилъ, Тен. 5.00
15. „Савтъ Форкъ, Па. 2.00
16. „Гайдъ Паркъ, Мас. 1.50
17. „Шамокинъ, Па. 1.00

Разомъ \$576.25

Загаломъ доси наспѣли
жертвы зъ 17 мѣщевостей,
де живутъ Русины, мѣжъ
котрыми Питсбургъ займає
перше мѣсце. Бѣли брати
подоъ увагу околицѣ, то
питсбургска околиця (мѣ-
щевости подоъ числами 1,
2, 3, 4, 5, 6,) зложили доси
такожъ наибольше, бо 488
долларѣвъ, мѣжъ тимъ якъ
всѣ другі околицѣ зложили
загальнѣ \$88.25. Наибольше
жертвъ надѣслала доси
Пенсилвенія \$517.90, даль-
ше Нью Йоркъ \$15.00, Нью
Джерзі \$14.75*), Огайо
\$12.25, Родъ Айлендъ \$9.85,
Тенесі \$5.00 и Масачусетъ
\$1.50. Многій стейты, въ ко-
трыхъ жие споре число Ру-
синѣвъ, до сей поры не
прислали на Боевой Фондъ
ще нѣ цента, такъ само не
прислала нѣчого ще Кана-
да.Причина, чому питсбур-
ска околиця зобрала въ ко-
роткомъ часѣ спору суму
гроша є та, що тамъ Руси-
новъ мабуть больше якъ въ
котроій небудь иншой око-
лицѣ, що добре зарабатують
(мѣжъ тимъ якъ, примѣромъ,
при твердомъ углю зароб-
ляють лихше и усе за-
страшене страйкомъ) а въ
кѣнци, що найважнѣйше,
що тамъ нашлись люде,
якѣ взялись сейчасъ енер-
гично до працѣ — ну, и
дѣло поведи якъ слѣдъ.Зъ выказу поданого по-
выше не слѣдує ще, щобы
справа мала остати и даль-
ше такою, якъ она выгля-
дає теперъ. Противно спо-
дѣвати ся належить, що и
тѣ мѣщевости, якѣ доте-
перь не надѣслали ще нѣ
цента, скоро дадутъ о собѣ
знати а може жертвами сво-
ими не лише дорѣвнують
Питсбургови, але навѣтъ
его перевысшать.А покищо радимо усѣмъ,
кому лежить добро рѣдного
краю на серци, поступати
въ збираніи жертвъ ось
такъ:1) Въ каждой громадѣ де
живе купка Русинѣвъ по-
винно зѣйтись кількохъ
свѣдомыхъ людей и уреди-
ти вже напередъ, яку суму
гроша повинны они на сво-
имъ плейзѣ зобрати: при-
мѣромъ 50 долларѣвъ, 75,
100, 200, залежно вѣдъ того
якъ велика тамъ руска ко-
лонія и якъ иде работа.2) Тѣ люде повинны даль-
ше поднести справу Боево-
го Фонду на мѣтингу кож-
дого мѣщевого братства чи
товариства, хочъ бы оно
було и наименше, и ухвали-
ти на Боевой Фондъ певну
суму гроша зъ братской
касы.3) Выбрати въ каждомъ
братствѣ або товариствѣ по
двохъ колекторѣвъ, котрі
бы пошли по хатахъ збира-*) Тутъ заховано такожъ
тихъ \$2.75, що зобраны на мѣ-
тингу Нар. Дому. — Ред.ти грошѣ не лишъ мѣжъ
своими, але и чужими.4) Коли вже зобрана су-
ма, яку зъ початку уреди-
ли зобрати, застановити
дальше збиранє на сю цѣль
а грошѣ вѣдослати до На-
родного Комитету взглядно
до редакціи „Свободы“ и
подати выразно, чи тѣ гро-
шѣ мають бути роздѣлены
по равнѣму мѣжъ усѣ три
партіи въ Галичинѣ, якъ се
зробили Русины питсбур-
скій, чи може послати тѣ
грошѣ лише одной зъ тихъ
трехъ партій, и котрой зъ
нихъ.При сѣй нагодѣ мусимъ
зазначити сумный фактъ,
що нашъ братъ, такъ званій
москвофилъ, або „твердо-
русенъ“, зложили своего ча-
су на російскій Червоный
Хрестъ на руки Гладика
выше 300 долларѣвъ, а те-
перь коли иде се, абы по-
казати свою симпатію и
помочи своимъ рѣднымъ бра-
тамъ, галицкимъ Русинамъ,
котрыхъ польска шляхта
гнѣе и якъ побѣвъ стрѣляє
— то тѣ самы твердорусы
зложили доси заведви \$40.60!Те саме мусимо сказати и
о тихъ нашихъ братьяхъ, що
перейшли на російске пра-
вославіє и о словацко-мо-
сквофильскомъ „Соединеніи
Русскихъ Братствъ“. Пра-
вославны зложили на росій-
скій Червоный Хрестъ сот-
ки долларѣвъ, а Соединеніє
дало зъ касы на сю саму
цѣль щось 1000 долларѣвъ,
але теперъ якось нѣчо не
чути, щобы або православ-
ній або Соединеніє збирали
жертвы на Боевой Фондъ
въ Галичинѣ.Та на се нема що зважа-
ти и мы вѣримо, що кож-
дый Русинъ, у кого въ гру-
дахъ не камѣнь а щире
руске сердце, поспѣшить
чимъ скорше зъ своею жер-
твой на Боевой Фондъ для
пѣдмоги своихъ братѣвъ
въ старомъ краю.**Страйкъ**

при мягкомъ углю.

Минулого тыждня скѣн-
чилась невдачна конферен-
ція майнерѣвъ зъ компані-
стами въ Индіанаполисъ,
Инд. Компаністы были по-
дѣлены. Одній годились на
подвышку о 5½ цента на
тонѣ, другій нѣ. Не могучи
дойти до жадного ладу —
розѣйшлись. Тодѣ конвен-
ція майнерска, яка засѣда-
ла подоъ той часъ въ Инді-
анаполисъ, рѣшила, щобы
всѣ майнеры вѣдъ мягкого
угля застановили работу зъ
днемъ 2-го Априля (Поне-
дѣлокъ) и пошли робити
лише въ тихъ майнахъ, ко-
трыхъ власнителѣ подѣпи-
шутъ контракты, що бу-
дутъ имъ платити жадану
подвышку и згодять ся на
другі условія працѣ. Ком-
паністы, що были проти
подвышки вѣднеслись до
президента Рузвелта зъ жа-
данемъ, щобы вѣдъ назна-
чивъ комисію, яка бы роз-
глянула непорозумѣня мѣжъ
ними а майнерами, та ка-
зали, що жаданя майнерѣвъ
неоправданъ. Тодѣ урядни-
ки Юніи написали Рузвел-
тови, що се брехня, бо е-
слибъ жаданя майнерѣвъбули неоправданъ, то пер-
но половина компаністѣвъ
вѣдъ мягкого угля не го-
дилась бы на ихъ принате.
Президентъ Рузвелтъ поки-
що стоить на бѣгѣ и не
мѣшаєсь до сѣи справы.Минулого Понедѣлка пе-
рестали робити въ майнахъ
мягкого угля, майнеры за-
хѣднои Пенсилвеніи, Огайо,
Индіана, Илінойсъ и дру-
гихъ стейтѣвъ. Значить по-
чавъ ся при мягкомъ углю
— страйкъ. Страйкъ сей
однакъ, якъ вже теперъ ви-
дно, не потреває довго, бо
многій компаністы бачучи,
що не переливки, сходять
ся зѣ своими майнерами и
годять ся подвыспити имъ
платню.Въ Айовѣ майнеры и ком-
паністы мали нараду въ
Вѣкторокъ и все вказувало
на те, що полагодать ся.Въ Индіана многій комп-
аністы годять ся на подвы-
шку хочъ еще згоды не
подписали.Въ Илінойсъ многій май-
ны вже зновъ роблять, бо
компаністы згодились на
подвышку.Въ Мичиганъ такъ само
майнеры и компаністы на-
раджують ся разомъ.Въ Огайо 6 компаній зго-
дились принати подвышку.
Компаніи тѣ добувають о-
дну шесту часть угля въ
цѣломъ стейтѣ. Другій ком-
паністы починають крути-
тись и мабуть такожъ ско-
ро пристануть на условія
майнерѣвъ.Въ захѣдной Пенсилвеніи
згодились на подвышку
наибольша компанія: Pitts-
burg Coal Co. и много мен-
шихъ.Въ середной Пенсилвеніи
справа ще не полагоджена,
але власне теперъ вѣдбува-
ють ся мѣтинги и є надѣя
на полагоду.Майнеры въ Канзасѣ, Ми-
сурі, Тексасѣ, Аркансо, Ин-
діанѣ Теріторіи и Оклагома
усего около 25.000 людей
такожъ застрайкували. Ком-
паністы ще не згодились
на подвышку, але скоро
згодять ся.Въ Вестъ Вирджиніи май-
неры достануть такожъ под-
вышку.Якъ бачимо, то майнеры
вѣдъ мягкого угля выгра-
ють, занимають позиціи о-
дну по другой, а компані-
сты поддають ся. Страйкъ
при мягкомъ углю, якъ го-
ворять свѣдучій дѣла, не
потреває довше якъ мѣсяцъ,
бо великій компаніи згоди-
лись на подвышку, отже и
менші мусять пристати, бо
иначе не змоглибъ додер-
жати своихъ контрактѣвъ
и потратилибъ своихъ ко-
стумерѣвъ.При твердомъ углю
майнеры вѣдъ Понедѣлка
не роблять а се тому, бо
въ Недѣлю, 1-го Априля,
скѣнчилась трилѣтна згода
мѣжъ майнерами а компані-
стами а нова не зѣстала
ще заключена. Отже уряд-
ники Юніи дали приказъ,
абы въ Понедѣлокъ всѣ
майнеры покинули работу,
доки непорозумѣня мѣжъ
майнерами а компаністами
не зѣстануть залагодженъ.
Переговоры мѣжъ компані-
стами а майнерами твердо-
го угля почались минулого

Вѣкторка въ Нью Йорку.

На похвалу майнерамъ
сказати, що на приказъ ю-
ніи покинули всѣ роботу
якъ оденъ мужъ. И такъ въ:
Карбондейль не робить

Скрентонъ	24.000
Питстонъ	26.000
Вилксбары	18.000
Гейзелтонъ	25.000
Шенандоа	12.000
Шамокинъ	17.000
Патсвилъ	12.000
Патсвилъ	9.000

Разомъ застановило працю
вѣдразу 143.000 майнерѣвъ.
Робить лише 17.000 индѣи-
нерѣвъ, помпенѣвъ, палѣ-
чѣвъ, фен-рунерѣвъ и ком-
панічныхъ робѣтничѣвъ, я-
кѣхъ юніа не выкликувала
зъ работы тому, абы майны
не заливала вода и не за-
повнювала газъ, и ввагалъ,
абы майны были держаны
въ порядку такъ, абы коли
скѣнчить ся безработѣ, май-
неры могли пѣти сейчасъ
зновъ до работы.На цѣломъ просторѣ твер-
дого угля скебує лише о-
дна брѣха Oxford Colliery
въ Скрентонѣ, Па., влас-
ность Peoples Coal Co.; въ
нѣй роблять некуюиний ро-
бѣтнички, якѣ скебували та-
кожъ подчасъ послѣднего
великого страйку. Въ нѣй
робить 500 людей, якѣ до-
бувають денно 12.000 тоннъ
угля. Кромѣ сего скебує 6
вашерѣвъ власность компа-
ніи Лакована, 5 компаній
Ірі, 2 компаній Оутеріо
ендъ Вестернъ, и 1 компа-
ніи Делаверъ ендъ Іодсонъ.
Вашерки выполѣкуютъ вѣ-
дою дробне углѣ, яке на-
ходятъ ся въ колмдомпахъ;
углѣ те придатне лише до
великихъ котлѣвъ. Здає ся
що юніа не буде „штапу-
вати“ вашерки.Народъ спокойный, вско-
ды тихо, лише на Музыкѣ
недалеко Скрентонѣ оденъ
страйкеръ посваривъ ся ко-
ло брѣхи зъ сыномъ формѣ-
на и стрѣлявъ до него зъ
револьвера. Куля попала
стоячому зъ боку индѣине-
рови въ ногу — завдаючи
легку рану. Страйкеръ у-
тѣкъ. Загалъ майнерѣвъ є
проти страйку, але если
страйку не можъ буде о-
минуты — будутъ всѣ стояти
разомъ якъ оденъ мужъ и
не подадутъ ся.Компаністы дуже роз-
гнѣваны, що юніа застано-
вила работу, денегде на-
вѣтъ порозлѣплювали карт-
ки. въ якихъ кликали лю-
дей до работы и обѣцали
скебамъ охорону, але до
сего часу нѣгде серіозно
не берутъ ся починаѣти ро-
боту при помочи скебѣвъ,
чекають мабуть, якъ и май-
неры, на рѣшене конфе-
ренціи въ Нью-Йорку.А ся конференція не
знати якъ скѣнчить ся.
Дехто передсказує довгій и
дуже завзятый страйкъ, та
большѣсть сподѣєсь мир-
ной полагоды.Теперѣшне безработѣ при
твердомъ углю, се ще не
страйкъ. Правдивый страйкъ
можє початись тѣдѣ, ко-
либъ нарады майнерѣвъ и
компаністѣвъ въ Нью-Йорку
скѣнчились на нѣчѣмъ и
скликана опѣсля конвенція
майнерѣвъ твердого углярѣшила, що страйкъ му-
сѣть бути.Тимчасомъ якъ бы тамъ
не було, майнеры повинны
держати ся разомъ, бо лишъ
въ еднѣности сила. А вже
мѣжъ Русинами не повин-
нобъ найтись анѣ одного,
котрый бы заслуживъ собѣ
на згѣрднє имя „скеба“.**Листъ изъ Старого краю**

Хлопська кров полляла ся!

В попереднихъ листахъ зга-
дувавъ я неразъ, якъ то поль-
ска шляхта старала ся
всѣми способами довести до
того, абы рухъ за виборчою
реформою, який такъ силь-
но проявивъ ся мѣжъ русь-
кимъ селянствомъ у Галичи-
нѣ, затопити в крови тѣхъ,
що хотять визволити ся зъ
польсько-шляхотского яр-
ма. І нагода така знайшла
в селѣ Лядскім, слѣдуючо-
го дня по вѣчу в містечку
Нижневѣ, Товмацкогго пові-
ту*).Цѣла ся сумна історія в
селѣ Лядскім скѣнчилась
тимъ, що трѣхъ селян —
мѣжъ ними одна жінка —
впали таки на місци тру-
помъ, а 8 тяжше або лекше
поранено. Повбивавши лю-
дей, військо на приказъ о-
фіцера вийшло заразъ із
села.Треба додати, що відділ
війська, який прислано до
Лядського, рекрутуєть ся
з тихъ сторін, а одинъ воєкъ
бувъ таки з самого Лядсько-
го. Та не всѣ хотѣли бути
убійцями своїхъ братівъ і
пятьъ воєківъ не вистрілило,
за що їхъ арештовано і від-
дано під військовий суд.А до Лядського зѣхала
заразъ судовая комисія, ареш-
тувала кільканацять лю-
дей, якихъ відставлено до
слѣдчого арешту в Стани-
славовѣ і ще буде процѣс
у тѣй справѣ.Отся кривава подія в Ляд-
ськѣм, се одно велике без-
правство. Присилка війська
в село зовсѣмъ не оправда-
на, бо селяни передъ тимъ
не опирали ся ніякій вла-
сти, а вже стрѣляне до вті-
каючихъ, безъ упѣнення зі
сторони офіцера, що буде
стріляти, коли товпа nero-
зійдетъ ся, безъ ужитя баг-
нетівъ передъ стрѣлянємъ (всѣ
те приписує законъ), се вже
така самоволя, що гіршой
годі собѣ подумати.Руські послы, а такожъ
польскі послы Брайтер і
Дашиньскій, внесли заразъ
у парламенті нагле внесе-
не в тѣй справѣ, жадаючи,
аби безсторонні урядники
розслѣдили справу та аби
покарановиннихъ. Але що-жъ,
парламентъ принявъ, що
правда, те нагле внесене,
тільки з поправкою „кола
польского“, аби слѣдство
переводили компетентні, т.
є. галицкі власти. А що
галицкі польсько-шляхот-
скі власти не покарають
виннихъ, тільки ще звальѣть
вину на хлопів, се більше
якъ певне.На львівськѣмъ університетѣ
по довгій перервѣ зновъ за-
чала ся польсько-руська*)Описъ сихъ подій пропускаємо, бо
про се писали ми вже в „Сво-
бодѣ“. Ред.

боротьба*). Скінчилась она пораненням 4 Русинів а 12 Поляків. Сам будинок університету у тій боротьбі так понищено, що кілька днів не було викладів, бо треба було його направляти. Зрештою тепер на університеті спокій, — до чого дуже причинилося те, що тепер настали вже ваканції, — але не знати чи по Великодні не зачнуть ся ще щось гірше, бо обі сторони дуже розярені: Русини видять, що їх права на львівській університеті щораз більше топчуть ногами, а Поляки, видячи, що правительство за ними, горюють ся що-раз більше і кажуть, що львівський університет їх і що Русинам на нім ніщо не належить ся. Особливо дуже розіла ся на Русинів польська народово-демократична (вшехпольська) молодіж, хоч і молодіж поступова та соціалістична не признає Русинам тих прав на університеті, які їм належать ся.

Страйк складачів у Львові.

Недавно застрайкували в львівських друкарнях діячата, що накладають папір на машини і слуги, що помагають коло машин, допомагаючи ся підвищення платні, яка вже занадто нужденна. Але властители друкарень сказали, що з ними не хотять говорити, бо вони робітники без ніякої науки (некваліфіковані) і таких робітників вони собі найдуть, скільки захотять. Значить, властители друкарень відмовили тим робітникам права організації. Тепер вставили ся за ними складачі і заявили, що як властители з ними не погодять ся, то й вони, складачі, зачнуть страйкувати для солідарності. Властители не послушали і від 14 с. м. справді страйкують усі складачі у Львові. Львівські газети перестали виходити, тільки на місці всіх польських газет виходить одна невеличка („Chwila“), яку складають самі властители друкарень, а „Діло“ видає в Жовкві листок „Вісти“ в тамошній Василянській друкарні.

За ту прояву солідарності з боку складачів властители друкарень у цілій Австрії дуже алі і грозять зломанем друкарського цінника, який щодняно заключено в Січні с. р. Але львівські складачі добре зорганізовані і тримають ся добре. Як страйк скінчатися ся, на разі ще не знати.

20 марта 1906, М. Л.

*) Опис цієї боротьби рівнож пропусаємо, бо о тім ми також вже писали. Ред.

Вісти з Росії.

В Росії відбувають ся тепер вибори до Державної Думи. Та вибори сь — се простий глум правительства зь виборчого права російських горожан, якого вони добули проливши рьки крови. Сь „вільні“ вибори — се найбільшій ще скандал, як ославле-

ні вибори в Галичині і в Угорщині. Правительство розослало циркуляри по всіх губерніях в наказом, щоб губернатори не допускали на виборцв людей „непевних“ і сейчас розганяли силою, то є войском усі збори, в яких проявив бы ся опозиційний рух і можна бы побояти ся, що мога бы бути вибраними на виборцв опозиціоністи. Губерніальні власти, розуміє ся, держать ся сего наказу дуже сумлінно — і цілий ряд губерній дочекав ся остаточно того, що губернатори, боячись вибору опозиційних виборцв, заклали всім опозиційним партіям скликувати передвыборчі збори, а дозволили на збори лише партіям, котрі рьпучо заявляють ся за насильственною політикою правительства и суть отвергнутыми конституційними свободами. Ся політика правительства що до „вільних“ виборцв, відкрыла остаточно очі и умьркованым партіям и они одна по другій відступают від правительства Вітого и луть ся зь партіями опозиційними. Велику сензацію викликав перехід умьркованої партії так зв. „Партія 18 Октября“, до опозиційного табору. Ся партія була власне партією, на котрій хотів оперти ся в своїй політиці гр. Віте. Складалась вона зь самых умьркованых людей, богачев, графов и т. п. Але жорстока, прямо безглузда політика Вітого і его міністеріальных товаришів, навть и ту партію, відпхнула від него.

Та як бы се там и не було, Державна Дума мусять бути скликана. Сего вимагають дві конечности, як згідно стверджують російскій часописи, перша: оподьвані великі розрухи сьльської людности, котрым правительство надфе ся запобгчи через отворене Державної Думи, — и друга: конечність позички 600 міль. рублів для покриття дефіциту державного, якої то позички правительство не може достати від заграничных банків без запоруки Державної Думи. Сі дві конечности и змусили царя скликати Державну Думу и розписати чамь борше вибори. Ходять лише о те, щоб ті вибори відбули ся по думцв и бажаню правительства, щоб послы одобрили цвлу тепершню політику правительства и зняли зь него відвчальність за звьрства, яких воно допускало ся при приборканю революції, дальше, щоб ухвалили „реформы аграрні“, то є поміч вь землі для селян — поміч таку нужденну, що правительство боить ся само зь самь выступати, щоб не стягнути на себе загального розярення мужиків и вь конці трете, щоб скинути на них відвчальність за побране нової позички, котра має

спровадити Росію на край фінансової руїни. На се потреба, розуміє ся, по словь, котрым правительство може цвльком спокійно доверитися. И тому розослано ті циркуляри до губерніальных властей, про які ми выше згадали.

Та коли тими циркулярами зведено цвль вибори до простого комедіи и глуму, людність вь переважній більшості зрєкла ся брати участи при виборах. Бо и по щожь вибирати, коли при виборах наказано уживати насильства? На що вибирати, коли усіх опозиційных виборцв, котрых мимо насильства таки вибрано, поліція сейчас поарештувала? На що вибирати, коли правительство оголосило, що виборь всіх опозиційных кандидатів оголосить неважним, бо ті опозиційні кандидаты выступают проти „истинного державного порядка? И почав ся виборчий страйк... Та се власне занепокоило правительство. Божь Державна Дума, яка буде выбрана при виборчій страйку більшости управленых до виборцв, не буде мати тої сили, якої правительству потреба, для апробати його звьрств, для замилення очей сьльскої людности аграрною „реформою“ и для запоруки заграничным банкамь при новій позичці. А допустити знова людність до справді вільных виборцв — се те саме, що згодитися добровольно на неминучу смерть. И оть зь того виходять дуже небезпечні вигляды для правительства на найближші часы. Уся людність зворушена. Робітники и селяне ладять ся при надходячій весні до нової революції, котра має недопустити до збравия выбранных насильством на послів до Державної Думи правительственных попихачів-хрунчів, а змусити правительство до скликаня загального Народного Представительства, на подставі загального, безпосередного, рівного и тайного голосованя, котре и малобь взяти ся за уложенне нового державного ладу, без ніяких привілеїв для капіталістів и графов. Заносить ся на це острійшу боротьбу російской суспільности зь правительством. Обі сторони лагодять ся горячково до неї. Робітники організують боеві комітети, а по селах розьїджають революціонеры и закликають селян до важкої та рьшучої боротьби зь урядом. Не поминули й войско и закидують його хмарою за звьрств, щоб відмавлялось на дальше слухати войскового начальства и прилучало ся до революції. Правительство зь своєї сторони рівнож готувить ся до борби. „Непевні“ полки войска розпускає и складає нові, на котрых мога бы вь критичній хвилі на певно числитися, и розсылає их по всій Росії, яку подьлено на нові вой-

скові дистрикты; на важнійших колевых стациях уставило готовий потяги, узброєний вь арматы, а до усіх больших мьст повисыла опандирені автомобілі, узброєний вь машини скорострельной арматы, для розбиваня большых натовпів людей. А для сьль організує нову поліцію, збольшаючи єї новыми рядами поліціантов. Вь самій прим. волинської губернії побольшило поліцію о 203 поліційных урядників. 1,102 пьших поліціантов и 276 конных, а вь губернії подольской о 154 урядників. 1,124 пьших поліціантов и 281 конных. Що се потягає за собою величезній выдатки, тым правительство не журить ся. На саму волинську та подольську губернію на те збольшене поліції вызначило 1½ міль. рублів. Щоб знова на чась страйку телеграфичных и телефонных урядників могло порозумьвати ся зь поодинокими губерніями, наказало особнымь войсковым віддѣламь учить ся телеграфувати и телефонувати, щоб заступити ними сейчас страйкуючих телеграфичных урядників.

Якь бачимо, одна и друга сторона заходить ся дуже запобгливо до нової борби. Наближаєсь страшній драмат, який готовь своїми проявами перевьшати сумній подѣ революції вь Москві и вь решта російских мьстах зь Грудня року минувшого и зь Сьчня сего року...

Новинки.

Вь Москві вь Росії арештувала поліція князя Павла Долгорукова, зб значної російской родины, подзрѣваючи його о участь вь революційномь руху вь Росії. Його арештоване выкликало вь цвльї Росії велику сензацію.

Зь епархіальных звьздів вь Росії. Вь одномь зь остатных чисел „Нового Времени“ находимо звьтъ изь епархіального звьзду вь Нижномь Новгородѣ. Настрій священниковь бувь радикальний. Священники попередь усього рьшили, щобь „Пилатові конторы“ (такь сьльскій духовній называють консисторіи) скасувати, а на ихь мьсце поставити „совѣтъ пресвитерів“ на зовсімь основань нѣжь нынѣшня „Пилатова контора“. Ухвалили, щобь до совѣта пресвитерів допущено и мирян зь голосомь дорады (безь права голосованя), а только вь випадкахь суду надь духовными особами миряны були бы выключені. — Коли прийшла на порядокь справа „наградь“ (вѣдзачень), то на запитане предсѣдателя звьзду „Желательны ли награды?“ залунало громке: „Не желательны! Не надо награды! Избави насъ оть лукаваго!“ Вѣдтакь у промовахь священники выказували, що вѣдзначеня роз-

буджують зависть и т. п., а вслѣд за тымь ухвалено скасувати вѣдзначеня, мѣжь ними и вѣд сь. синода (крести) и зь царского кабинету. — При дебатѣ надь справою змѣны нынѣшної одежѣ духовенства думки подѣлили ся и взяла верхь думка, щобь лишитися при тепершній одежѣ, бо змѣна єї мога бы соблазнити мирян и довести до росколу. — Цѣкава була дискусія о предложеню, щобы духовнымь особамь дано волю ходити до театру, до оперы и на свѣтскій концерты. Звѣздъ заявивь ся за тымь, бо (якь сказано вь ухвалѣ) замѣсть, щобы хрипливый грамофонь торгавь слухъ, чейже лучше послушати спѣву и музики вь театрѣ и на концертѣ. — Припадкомь выринуло на звѣздѣ такожь пиване що-до вѣды духовных на вельосипедахь. „А чи яло ся священниковь вѣдити на вельосипедѣ?“ запитавь оден зь участниковь звьзду. На се предсѣдатель: „Не яло ся, бо священникъ, вь своій довгій одежѣ, разьвразь путавь бы ся и падавъ...“ Однакь замѣть предсѣдателя не переконавь збравныхь и они порьшили, що вь вѣдѣ священника вельосипедомь не ма нѣчого злого.

З а я в а.

На публичній напады о. Заклинского на „Свободу“ відповѣмо хіба се, що слова о. Заклинского мали бы може яку вартість, если бы Русины замешкали вь Сполученыхь Державахь и Канадѣ — не знали хто вѣнъ є. На щасте однакь, чи не щасте, нема майже такой мѣсцевости яка бы не знала вѣ о. Заклинского, а познавши его и не вырѣшила собѣ про него своій осудъ.

Ред.

Надѣспане.

Одѣтъ на одѣтъ.

Зновь редактор ню-йорской каветы має за богато порожного мѣся вь своій газетѣ и розписавь ся о мовѣ протестѣ вь „Свободѣ“ ажь повѣ газетѣ, та учить мене исторіи Росії. Дуже добре кане редактор, але чи хрунѣ тримають ся тої исторіи? Тажь хрунѣ за дреглі и горѣвку Полякамь та Жидамь віддають голосъ. Що я не ученый, то я знаю и самъ тов, бо я зь тихь сторін, де хрунѣ попы (вѣдъ Грибова), то тамь мало де є Русинь, щобь бувь ученый, бо згаданій попы не дбають о просвѣту. Буде ласкавий, господине редакторъ, дайте знати вь своій газетѣ, колько вь Грибовскомь та Горлицкомь повѣтъ є читалень? Я знаю, що и вашь попередникъ В. Г. не дуже учена людина; пару лѣтъ тому вмѣсто молитвенника, читав сонникъ вь церквѣ. Я думавь, що нѣколи мого имени не буде нѣхто видѣть вь газетахь, а ту редакторъ не жалувавь половину газетѣ про мене. Я дуже вдячний вамъ

за те панове, уже и я буду ся бравь до політики, бо виджу, що вы мене за щось познали. Коли Барну, Шаака и другихь имь подобныхь называєте патріотами, то може и мене бысьте такь назвали. Але не хочу, бо бою ся одного, а то того имени, якимь вась люде зовуть. Я уже волю остати радикаломъ, хочь и буду простымь робѣтникомъ.

М. Костко.

Посьвідна.

Львів, 20. III. 1906.

Хвальна Редакціє!

Закордонний Комітет Української Соц. Дем. Робітничої Партії (давньої Р. У. П.) посьвідчає отсим відбір квоти 500 корон, надісланих на руки Вп. В. Гнатюка для партії на цілі її видавництв. Рівночасно почуваеть ся до милого обовязку зложити Хвальній Редакції та поодиноким жертводавцям щирю подяку та просить її далі займатися збиранем складок.

З поважанем

Волод. Левинський,

Член Закорд. Комітету.

Печатка.

ОСОБЛИВИЙ ОВІД.

В американських часописах і законодавчих тілах говорить ся тепер много про закон о чистоті страв. Щоби доказати, що все можна підробити, професор хемії Стілмен, запросив гостей до готелю Астор в Нью Йорку і сам варив овід. Ані одна страва ні напйток не були правдиві, а гостям предложено спис потрав, аби знали, що їдять. Се викликало велику веселість з одного боку, але з другого викликало серйозну задуму. Всі згодили ся на се, що в щоденнім житю з'їдаємо много підроблених, здоровлю шкідливих річий. Де ходить о страву, напйток або лїк, там треба бути дуже осторожним. Найпевнійшим і найулюбленійшим домашнім лїком є Три-нера Гірке Лічиче Вино. Поправляє жолудок чистить кров, зміцняє нерви і взагалі є найліпшим лїком, якого може вживати кожний член родини і кожного часу. Здорового удержує при здоровлю, хорому вертає здоровле.

Продають по всіх апіках.

Jos. Triner, 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Першій великій парохіальній Баль

получений зь співань и декламациями виконаньми членами тов. спѣв. „Боня“ на дохѣдъ гр. кат. рускомъ перивъ св. Церкви св. Юрія вь Нью-Йорку устроєє комітетъ парохіальний 19. мар с. р. (вь субботу) вь Grand American Hall 7—9 Second Ave., на котрій такь мѣсцевыхь якь и доохресныхь Родимцевь щиро запрашає вѣдъ теперъ. Початокъ о год. 8. Вступъ 25 цѣт.

13—J 56

Комітетъ.

Налендарь

„Читальнѣ“ на 1906 р.

Цѣна 25 цѣт.

Адресъ: SVOBODA, Box 353, Scranton, Pa.

СПРАВЫ „СОЮЗА“.

Головний Уряд „Р. Н. С.“ на роки 1904—1906.

- Головний { КОНСТ. КИРЧОВЬ, 140 Essex Str., Jersey City, N. J.
- председатель { С. ЯДЛОВСКИЙ, Box 76, Jersey City, N. J.
- Головний { АЛЕК. ПАРШОНЬ, 524 Pine & Franklin St., Shamokin, Pa.
- секретарь {
- Головний {
- касирь {

Ихъ вступники: Мисто-председатель.....С. Митренко OLYPHANT, PA.

Заст. секретаря.....Иос. Кульчицкий BALTIMORE, Md.

Заст. касира.....А. Яковичъ MC ADOO, PA.

Радий: А. Валевский.....St. Louis, Mo. А. Семанский.....Trauger, Pa. Б. Кобаль.....Olyphant, Pa. Ал. Сорока.....Plymouth, Pa. Иванъ Пармалъ.....Terryville, Conn. Ив. Сенько.....Jessup, Pa.

Ихъ вступники: Ив. Поспашко.....Mc ADOO, PA. Ник. Домбровский.....Eleonor, PA.

Контрольна комісія: О. А. Улицкий.....Ansonia, Conn. Мих. Турковский.....McKees Rocks, Pa. Ив. Воргачъ.....Mt. Carmel, Pa.

Головний організаторъ: о. Н. Подгорський Box 543, South Fork, Pa.

Вступайте до Союза!

„Союзъ“ — одинока руско народна організація въ Америцѣ.

Принимаетъ членовъ ВОДЪ 1 року до 45 лѣтъ житя.

Вступине послѣ лѣтъ.

Мѣсячне водъ 25 до 70 центовъ на мѣсяць.

СОЮЗЪ ПЛАТИТЬ:

Посмертне за мужа \$600.00, Посмертне за жѣнку \$300.00, Посмертне за дѣти водъ 15.00 до \$300.00.

Въ разѣ утраты: а) обохъ очей водъ або рукъ \$600.00, б) одной руки або ноги \$200.00, в) одного ока \$100.00,

Син отецъ родины въ шпитали божевѣльных, Союзъ платитъ по року родинѣ \$100.00.

Хто хоче вступити до Союза, мусить вписатись такожь до братства, яке належить до Союза.

Важне для П. Н. Секретарѣвъ Р. Н. Союза.

Повѣдомляю разъ на все, що всѣ грошѣ належачі до касы Р. Н. Союза посылае ся такъ: на money-order-ахъ або чекахъ выписанъ имя Alex Sharshon, Shamokin, Pa. Дальше такъ выписаный money-order або чекъ не посылае ся до Голов. Касира, але вразъ зъ выказами до Голов. Секретара. Головний секретарь опбеля водсылае ихъ до Голов. Касира.

С. Ядловскій, Голов. Секретарь.

ПОСМЕРТНІЙ ВѢСТИ.

ПЕТРО МЕРЕНА,

членъ Р. Н. Союза, водъ 53 Pittsburg, Pa., упокоиъ ся 27-го Лютого б. р. Небѣщикъ похоронивъ зъ Галичины, села Фльоринка, пов. Грибѣвъ.

АННА КАЧМАРЧИКЪ, жена Еміля, члена Р. Н. Союза, водъ 62 Monessen, Pa., упокоила ся 28 го Лютого у. р.

ЗОФІЯ КОПАЧЪ жена Василя, члена Р. Н. Союза, водъ 33 Northampton, Pa. упокоила ся 4-го Марця б. р.

ИВАНЪ ШМАЙДА, сынъ Гната, членъ Р. Н. Союза, лѣтъ 1½, упокоиъ ся 15 го Марця б. р.

Вѣчная память!

Ч. 784. КВІТЬ \$300.00 на триста долларѣвъ, котрі п. Михайл Болтунъ отримавъ яко посмертну заповогу по женѣ Маріи зъ головной касы Р. Н. Союза въ Америцѣ.

Mt. Carmel, Pa., March 26, 1906 Михайл Болтунъ, Свѣдкі { Юрій Гукъ, Иванъ Велигданъ, Йосифъ Коручъ, предсѣд., Иванъ Дзятко, секретарь.

КВІТЬ \$50.00 на пятьдесятъ долларѣвъ, котрі Урядъ парохіальный въ Свѣржовѣ руской въ Галичинѣ отримавъ яко посмертну заповогу по Михайлѣ Лазовскѣмъ зъ головной касы Р. Н. Союза въ Америцѣ.

Свѣржова руска, Галичина, 8 марта, 1906 Андрей Лазовскій, Свѣдкі { Василь Ковдра, Зах. Барновскій, Андрей Цѣркотъ, войтъ.

КВІТЬ \$200.00 на двѣста долларѣвъ, котрі я Андрей Лазовскій отримавъ яко посмертну заповогу по Михайлѣ Лазовскѣмъ зъ головной касы Р. Н. Союза въ Америцѣ.

Свѣржова руска, Галичина, 8 марта 1906 Андрей Лазовскій, Свѣдкі { Василь Ковдра, Зах. Барновскій, Андрей Цѣркотъ, войтъ.

КВІТЬ 100.00 на сто долларѣвъ, котрі я Улья Вовкъ отримала яко посмертну заповогу по Михайлѣ Лазовскѣмъ зъ головной касы Р. Н. Союза въ Америцѣ.

Свѣржова руска, Галич., 8 марта, 1906 Улья Вовкъ, Свѣдкі { Василь Ковдра, Зах. Барновскій, Андрей Цѣркотъ, войтъ.

Рухъ въ воддѣлахъ Р. Н. С.

ВОДОЗВА.

Братство св. Володимира въ Elizabeth, N. J. воддѣль 65. Р. Н. Союза, буде приймати новыхъ членовъ до Братства за половину вступного въ мѣсяци Цвѣтня и Маю сего року. Дорогі Братя Русини! Хто ще зъ васъ не належить до жадного Братства, а мешкае въ Elizabeth, N. J. нехай прийде до насъ, а мы приймемо його якъ рѣдного брата. Оплата не велика, только 50 центовъ мѣсячно, а зъ тыхъ грошей достане кождый членъ въ часѣ слабости 5 долларѣвъ на тыждень заповоги. Тожъ не жалуйте тыхъ пару центовъ на мѣсяць. Якъ чолвѣкъ здоровъ и робить, то не заботого на него тыхъ пару центовъ. Не разъ богато больше пойдѣ на дуриницѣ. А никто не знае де яке нещасте кого чекае. Тожъ не кажѣмъ дорого Братя, що „ще маю часъ“ и неводкладайте се на познѣйше а вступайте вразъ численно до Братства и Союза. Въ еднѣсти сила! Митинги воддубають ся кождого мѣсяца по першѣмъ въ недѣлю въ галѣ въ домъ число 48 Washington Ave. Elizabeth, N. J.

Андрій Являкъ, предс.

И. Бухаръ, касирь,

С. Боберъ, секретарь.

ОГОЛОШЕНЕ.

Повѣдомляе ся, що Братство св. О. Николая воддѣль 104 Р. Н. Союза въ Перт Амбѣ, Н. Дж. воддѣль 3 мѣсячний митингъ 8 Цвѣтня с. р. точно о 2. годинѣ пополудни Будуть складати ся рахунки за 3. мѣсяці. Хто зъ звичайныхъ членѣвъ не прийде на часъ заплатити 25 цент. каря, а урядникъ 50 цент.

За Урядъ Братства Мих. Вавичак, предс. К. Шкурат, секретарь.

ОГОЛОШЕНЕ

Повѣдомляемо усьхъ водъ 67. Р. Н. Союза, що д. 12. Априля с. р. воддѣль ся митингъ, на котрий усь членъ мають явити ся. Хто бы безъ причины не явивъ ся буде мусѣвъ заплатити 50 цент. каря, а членъ уряду \$1.00. На томъ митингу зложитъ ся касовое справоздане за минулѣ 3 мѣсяцѣ и буде ся приймати новыхъ членовъ до Братства безъ оплати вступного а до Союза якъ статутъ Союза наказуе. Приступайте до Братства и до Союза поки часъ, бо якъ котрого покажѣть або забѣ, то вже буде запѣзно. Початокъ митингу о 10-ѣвъ до першого по полудни въ галѣ John Bunga. Просимо точно явити ся.

За Урядъ Братства: И. Павукъ, М. Кочуръ, Ю. Криницький.

ПОВѢДОМЛЯЮ

всѣхъ членовъ братства св. Арх. Михаила въ Saponsburg, Pa., водъ. Союза 84, котрі довший до Союза, що если не сплатятъ своихъ мѣсячныхъ задолгоостей въ мѣсяцѣ Априля с. р., то зѣстануть выключеніи зъ Союза. Союзъ не чекае больше, якъ 3 мѣсяцѣ. Кождый членъ легко може заплатити 70 центовъ мѣсячного, за котрий Союзъ выплачае \$600 посмертного. Митинги воддубають ся въ руской Галѣ на Pike Str. кождо першомъ недѣлѣ кождого мѣсяця. Членъ котрый не явить ся на митингъ, заплатитъ кару послѣ статутѣвъ.

В. Сичъ, секретарь.

ОГОЛОШЕНЕ.

Урядъ братства св. Николая въ Newark, N. J. прощае отсим своего брата и организатора Сенька Мелецкого, що видѣждае до краю. Бажаючи йому від щирого сердца щасливої дороги, жѣлаемъ, щобъ и въ старѣмъ краю здобувъ собі той славы и пошани міжъ своїми краями, яку здобувъ собі своимъ чеснимъ поступованемъ и любовою до братівъ ту у насъ въ Ньюарку.

Иван Речко, членъ братства и заст. председателя.

Оголошене.

Сим подаемо до загальної вѣдомости всѣмъ Русинамъ въ окрестности Smoke Run, Pa. що на име Братство св. Георгия ч. 135. Р. Н. С. буде приймати новыхъ членѣвъ до Братства безъ вступного черезъ три мѣсяцѣ а то: Априль, Май и Юній. За урядъ Братства ч. 135. Осиф Керн, предс., Ант. Клим, сокр.

Оголошене.

Братство св. Петра и Павла въ Leesdale, Pa. воддѣль Союза ч. 110 буде мати митингъ днѣ 8 Априля с. р. На той митингъ мають явити ся всѣ членѣвъ того братства.

И. Серединский.

ПРОСЬБА.

Прошу всѣхъ, П. П. Секретарѣвъ Союза, чтобы чинъ скорше розпродали тикеты на выгравку для заповоги моего мужа Ивана Прегона и заслали менѣ грошѣ и неспроданіи тикеты, бо чинъ выгравки скоро зближаеся. Всѣмъ хто присилае грошѣ даю посвѣдку. Ровночасно дякую всѣмъ Секретарѣмъ Союза, що занялись розпродажемъ тикетѣвъ на выгравку и тинъ

членамъ, котрі тикеты покупали.

Грошѣ и тикеты прошу выслати впрѣстъ на адресу:

Mrs. Mary Pregon, 291 Oak Str., Providence, R. I.

Подяка.

Я, Михайл Болтунъ, складаю сердечну подяку Р. Н. Союзови и урядникамъ за скорѣ и точно выплаченіе менѣ 300 дол. посмертного по мой женѣ Маріи. Спасибѣ!

Mt. Carmel, Pa., 12 Марця, 1906. Михайл Болтунъ.

ВІДОЗВА

до всѣхъ воддѣлівъ Сестрично-го Братства св. Ольги в Америцѣ.

Отсим взиваю всѣ воддѣли Сестричного Братства св. Ольги в Америцѣ, чтобы найдалше до 30 днѣвъ кождый воддѣль приславъ налегли мѣсячні вкладки по 5 цент. від кождої Сестри до головной касы на фондъ помершихъ. Чеки, або монѣ-ордери треба виставляти на имя: Eudokia Kalakuka, Treas. (головной касирьки) а посилати впрѣст до головной секретарки: E. Strutyńska, 7 Stewart Place, Elizabeth, N. J. разомъ зъ выказами.

Котра Сестра не платила-бъ черезъ три мѣсяцѣ зъ мѣсяцевого воддѣлу, ти буде вимазана зъ Братства и страститъ всяке право до посмертної заповоги на підставѣ річної головной Конвенції Сестр. Братства св. Ольги в Америцѣ, котра воддѣла ся в Bloomfield, N. J. днѣ 28. Дец. 1905 року.

Е. Струтинська, головная секретарка.

Великий Балъ

воддѣль ся в субботу днѣ 21-го Априля 1906 р. в German Military Hall, White St. на дохѣдъ руской церкви св. Ивана Крестителя в Микиспортъ, Па. Початокъ о год. 7 вечер. Тикетъ 25 цент.

Великий Балъ

устроуетъ товариство „Любовъ“ в Филадельфѣ, Па. днѣ 29-го Мая 1906 року в Washington Hall. 523—5 S. 4th Str.

Дорогі Братя Русини! Сим выпрашаемо васъ о найчисленнѣйше прибуте на сю зававу. Завава ровнѣче ся о 7-й годниї вечер. а пожеке другого днѣ т. е. 30 Мая припадае американское свято (Memorial Decoration Day) то будемъ мати вильний часъ до забави ажъ до рана. Сей вильний дѣнь від працѣ дасть намъ часъ спочинку по балю. Прибудете, братя и сестри, якъ найчисленнѣйше, а пово забавите ся до волѣ. Сподѣваемо си, що не відмовите нашої провъби, а численно прибудете на балъ.

Вступ: мужикинѣ 25 цент., женкинѣ 10 цент. Буде грати найлѣпша музика. За добру забаву и за братерске привѣтане ручитъ — КОМИТЕТЪ.

Де е?

Хто хоче шукати своихъ правъ-абоъ черезъ нашу газету, мусить заплатити 25 центѣвъ на кожде оголошене напередѣ.

Де е?

Петро Палій. Мае бути коло Binghamton, N. Y. Нехай вѣдоуе ся сейчасъ, инакше страститъ всѣ права до Братства и до Союза. — Jos. Zapotoczny, 1108 Meade Ave., Scranton, Pa.

Де е?

Антоній Петрик, родомъ а Долина, повіту Свинѣцкого в Галичинѣ. Пошукѣе на пимъ в его власкимъ интересѣ Ілько Ханасъ в Сейр, Па. Хто би о нѣмъ знавъ, або він самъ, зволить написати на адресу: Ilko Chanas, 180 River Str., Sayre, Pa.

Хочу женити ся

а дѣвичиною в віці від 16 до 24 лѣтъ. Я маю 25 лѣтъ. Котра а дѣвчатъ хотѣла би вийти за мужъ, зволить надѣслати менѣ свою фотографію, а я на жадае випшлю свою. — G. Malyniak, Box 72, Adams, N. D.

Хочу женити ся

а Русинкою, дѣвичиною в віці від 15 до 20 лѣтъ, котра мала би \$400—500 приданого. Я маю 22 лѣтъ, маю сталу роботу и заробляю мѣсячно \$70—80. Котра а дѣвчатъ хотѣла би за мене вийти зволить надѣслати менѣ свою фотографію, а я на жадае випшлю свою. — B. Melyk, Box 72, Adams, N. D.

Шукаю місця дяко-учителя.

Маю добрый голосъ, умію добре устав церковный якъ и сѣвъ квартетовый. Сѣмъ самотний. До би потребували такого чолвѣка, най зволить написати на адресу: Hryc Lesiuk, 42 Washington Str., Yonkers, N. Y.

Дописи.

Balfour, N. D.

У насъ теперь велика зима, часто великій морозы. Фебруара було виправдѣ до-силь тепло, що навѣтъ думали, що начне ся робота, бо якъ було снѣгу на три стопы то увесь роставъ, та заразъ потѣмъ знова снѣгъ поповъ и вѣтры и морозы и не знаемъ коли начнетъ ся робота. Зима лежить вже водъ 19-го Новембра. На воду ту несотужно, бо у кождого фармера е своя керница и вода не глубоко: водъ 15 футѣвъ до 40. Рѣкъ нема. На шій рускй фармеры живутъ ту водъ 7 лѣтъ и живутъ добре, хочъ спершу було зле. Але теперь вже лѣпше: мають по 5 и 10 коней и товару 5 до 15 штукъ и по 2 и 3 клеймы. Худоба ту дешева а конѣ дорогі; за добрый и молодой конѣ треба заплатити и \$400 и \$500 а найменше \$300. Хлѣбъ не дуже дорогой: пшеница водъ 60—80 цент.; овесъ 22 ц.; ячмѣнь 40 цент.; бараболя 20 и 30 цент. за бунель. Податку платятъ ту за землю по \$26 до \$30 водъ фармы. Рускихъ шкѣлъ ту нема, ба и не заносить ся на те, щобъ коли були, а е за те англицка школа. Е такожъ руска церковь. Землю ту дають даромъ. Достаетъ той, хто скончить 20 рѣкъ житя. Дають 1 клеймъ — 160 акровъ, а менше если удова або дѣвка, а хлопцевѣ если не мае ще 20 лѣтъ. Землю еще и теперь можна знайти. Зъ весною будуть будувати желѣзну дорогу водъ Дрейкъ, Н. Д. ажъ до Керисонъ, Н. Д. Дорога тягнутись буде на 80 миль. За роботу будуть добре платити, по \$2 денно а мѣсячно \$30. А зъ коньми по \$4 денно и вѣктъ водъ компаніи. Робѣтниковъ приймають усякихъ и юнийныхъ.

Николай Костенко.

Зъ Лемковщины.

У насъ часы теперь такі: въ сырнѣй тыждень було безъ снѣгу тожь люде думали, що вже мае ся ду-яри. Господарѣ зачали старати ся — той о плугъ, другій о худобу, бо вже туй-туй весна. Але недовго було тои утѣхи, наступивъ першій тыждень посту и почавъ падати снѣгъ. И такъ падавъ цѣлый тыждень. Срѣги взрослые велики и люде почали вывожати на свои горы обѣрники, бо скорше зможе на саняхъ якъ на возѣ. Але на другій тыждень посту зачавъ дощъ падати, то и санна не була стала. Люде дуже слабуютъ на кашель. Ярмарки досить добры. Вся худоба мала зразу високу цѣну, теперь вся подешевѣла. Збѣже не такъ доро-ге: пшеница чверть по 4 кор., жито по 3 кор. 20 гелерѣвъ, овесъ 2 кор., картофлѣ 60 гелер. 9 яецъ — 40 гел.

Прихавъ ту зъ Шенан дору минулого тыжня Павло Сембратъ зъ жѣнкою и двома дѣтьми. Захваљуе дуже дорогу на Антверпѣ.

Каже, що тамъ дуже брый вѣктъ, якъ бы трактиерни. Не треба сити зѣ собою жадныхъ шальокъ анѣ ложокъ, тамъ е все и тарелѣ и ложки и ножѣ и всѣ столовой знаяды, не такъ якъ на Гамбургѣ, Бременѣ и вѣнпшихъ. Хто бы зъ кра-новѣ хавъ до краю, то най не купуе пифармѣ на Гамбургѣ або Бременѣ, бо тамъ дуже погана доро-га, особливо кость е цѣлкомъ злый. Шкода гроша.

Всячина.

Давно вже тому якъ одѣв Американецъ пророкувавъ, що приде такой часъ, коли, завдяки различнимъ вѣнаходамъ, одинъ чолвѣкъ буде мѣгъ вести морскую битву. Тоді подобный висказъ вѣдававъ ся фантазиею, але теперь показуеъ ся, що е-можливе. Оданъ Мадаръ вѣнайшовъ такой приладъ е-лектричний, за помощьюъ котрого одинъ чолвѣкъ може стрѣляти зъ усьхъ арматъ на военнымъ кораблѣ. Він робивъ уже проби зъ тѣмъ винаходомъ и мѣгъ довѣльно підвѣсити и спустити армату. Тѣмъ винаходомъ заинтересували ся всѣ держави и кожда зъ нихъ дождае нетерпѣливо публичного оголошеня того винаходу, чтобы використати его для себе.

Кождый зъ васъ чувъ про бездротный телеграфъ, котрого винайшовъ Італіанецъ Марконі. Сей способъ телеграфования безъ дроту зачали уживати тому пять роківъ на корабляхъ, та звичайно только для приятности по-дорожничихъ. Теперь тотъ бездротный телеграфъ ставъ конечностю. Его уживае на атлантійскімъ морю 65 кораблѣвъ, котрі можутьъ порозумѣвати ся зі собою и зі станциями на суши. Черезъ той винахѣдъ кораблѣ можутьъ остерѣгати себе підчасъ мракѣ, чтобы одинъ на другого не нахавъ, а якъ лучить ся на морю яке нещасте, то оданъ другому може посилити на помѣч. Головна річъ и те, що подорожні не суть відтаті відъ свѣта, а можутьъ знати, що тамъ на суши діе ся.

Днѣ 13-го Марта умерла в Рсчестерѣ, Н. Й. Зузанна Антони в 86 році житя. Була се цѣкава и ідейна женщина. Цѣле свое жите посвятила она на го, чтобы вибороти женщинамъ право голосования. Она была переконана, что женщины не е лиш на то, чтобы выити замужъ, варити и плодити діти. Женщина, після еї думки, може такъ само якъ мужина бути докторомъ, адвокатомъ, учителемъ а навѣтъ занимати вѣснѣ ставовиска в урядахъ мѣйскихъ або державныхъ. Тѣ заняты цѣлкомъ не перечать обовязкамъ женщины, якъ жінки и матери. Щобъ осягнути сю цѣль, она агитувала по Злученихъ Державахъ, чтобы допущено женщины до голосования. Коли зъ подобною промовою виступила першій разъ в році 1898, тоді її вѣсьміяли за еї поглядѣ, а нинѣ тої гадки е богато людей и не далекий часъ, коли женщины вразъ зъ мужчинами стануть до виборчої урни. Мейор міста Рсчестеръ на вѣсть о смерти пані Антони приказавъ на мѣйскімъ ратуши схилити а-мериканську флягу в до-казъ глубокого поважания и

жалою для невтомимого борця за жіноче право.

Такий батько то але! Старий 50-літній Ватсон Твичел з Чикаго вживався мавулого Децембра з 22 літньою дівчиною. Одного разу приходив він несподівано до хати і встает свого 23-літнього сина від першої жінки, як той обіймає і цілує его молодшу жінку, а свою мачоху. Батько не озлобився а задержав зимну кров. Він поспитав сина і свою жінку, чи вони люблять ся, а, коли почув, що так, преспокоїно розвівся зі своєю жінкою а вживав з нею сина. Заподивив собі старий непотрібного клопоту.

Телеграфічна компанія в Пітсбургу задумує невдовзі завести на тренах велику вигоду для подорожуючих, великих купців і промисловців. Іменно можна буде порозуміватися з трену зі своєю фірмою за допомогою телефону. Трен може гнати як найшвидше, а купець буде міг залагоджувати свої бізнеси і давати прикази своїм людям через телефон. Той телефон буде так улагоджений, що на даху „кари“ буде телефонічний апарат, а в горі над апаратом дріт причеплений до стовпів, як і всі другі телеграфічні і телефонічні драти. Як який подорожний буде хотів говорити, праміром з Пітсбургом, то говорить як звичайно до телефону. Той его голос йде до апарату на даху „кари“, а з відтам через джогане в воздуху улітає ся дратови. Є се спосіб телефонівана на підставі бездротного телефону.

Нью-Йоркський полісмен привів на поліційну станцію Хінца, оскаржуючи его, що він є директором театру і з своєю театральною трупою давав в Неділю представлення, сполучене зі сьпівами, музикою і танцями. Сесі сьпіви, музика і танці — рапортував полісмен — були чимсь страшним. Се був не до описання писк, вереск і немилосердне тарабанення. Все що жило навкруги театру повибігало зі своїх комнат, гадаючи, що скоїло ся яке нещастє. Поліція увільнила директора хінського тепер, наказуючи ему вдруге робити представлення в Неділю. З того виходить, що те, ще миле ухови Хінца, не мило вражає наші уха і на відворот.

В державі Небраска з'організували ся горожане в товариство, котрого цілює: розбивати арешти, виїмати з відтам злочинців, головно Нігрів, і лінчувати їх. Те товариство вибрало собі офіційно і задумують алінувати трох Нігрів, котрі за злочин морду сидять в арешті. Лінчоване винних, а дуже часто зовсім невинних людей зовсім не приносять чести Американцям, котрі гордять ся своєю культурою і виспостю від європейських емігрантів.

Збирайте гроші на Рускій Нар. Фондъ въ Америцѣ.

Даремні Фарми!

Хочеш довідатись про край де уряд дав новим поселенцям найкращішу землю зовсім даром, про край де 100.000 Руских тепер добре поводять ся.

Великий Канадійський Цивілійний Захід

Слв так, то не зазедбай пісати малу суму, бо лишь \$1 як річну предплату на одну руску часопис в Канаді, часопис яка що тижня переносива фактами про поступ сего краю, особливо між Русинами там поселення.

Канадійський Фармер
P. O. Box 82, Winnipeg, Can.

ЖЕЛІЗНИЦА ЛОРЕЛ ЛАЙН
Трені відходять зі Скрентон в будні від 1-ої до 6-ої рано що година, а від 6-ої рано до 12-ої рано що 20 мінут 8 Неділю відходять трені від 1-ої рано до 7-ої година, а від 7-ої рано до 12-ої рано що 20 мінут Від 3.20 до 6.40 допоудня трені ходять що 10 мінут до Виласбері іде трені всего 41 мінут і єспресовий, що відходять зі Скрентон крім Неділя о 6.36, 8.16 і 10.36 рані а 2.16, 4.36 допоудня іде лиш 33 мінут Наші парі ідуть до Нейогъ Парку і Пінсбергу Ми переносимо також пачунає WYLY, Jr. traffic manager Scranton Pa.

ДАРОМЪ ДОСТАНЕТЕ:
Нову докторську книжку виставу в соціалній інформації в разі для мушкетерів в дати, сль пошлете свою нині в адресу:
J. P. Box 268, Madison Sq., New York

Пісня.

(Присвячуєсь польській шляхті і москвофудам.)

Чи спиш брате, чи дрімаєш, пора уставати
Послухати пісню нашу, що будем сьпівати.
Послухаймо пісню нашу, радикальні звуки.
Засьпіваєм з тобов разом беручись за руки.
Во ми брате сєі ночи на волос не спали
Цілу нічку цікаву „Свободу“ читали.
І на волос не дрімали, „Свободу“ читали.
Треті півні в ночи піли, ми еще не спали.
Та газета українська „Свободою“ звана
На чужині нас витає як рідная мама.
На чужині нас витає і нас навчає.
Не слухайте москвофіла, що роздор кидає,
Не читайте й їх газетів то насєне враже,
Во в них брехня і неправда, се вам кожний скаже.
Недоуки запроданці! все пишуть дурниці. —
Іх газети що видають, дурні як телиці.
Коли хочеш любий брате щось доброго вчути
Не пожалуй два долари на українські букви.
Во ті букви українські, огнем запалені.
Сичуть Ляхів, москвофілів хотай не содені...
Во ми брати радикали дуже довго спали,
Пробудились з сну тяжкого в сьвіт помандрували.
Тож ми брати радикали в Україні прибули
Й засьпіваєм дружно разом, щоб вороги вчули.
Чи чуєте людюди, австрійські круки?
Завдалисьє братям нашим тяженької муки.
Чи не досить ще вам крови тих батьків стареньких?
Ще хоче з нас вісати, сивів молоденьких?
Не встань душам вашим клятим, чорним від захлаьства?

Не сати ще крови нашої, плачу і тиранства?
Що горді карки ваші днесь собі думають,
Що мордують руский нарід й в кримінал саджають?
Ксьондз для нас церкви ставлять, пани кримінали
А старости з судіями кують нам кайдани.
Жите наше — тяжка праця, доробок — податки,
Господарство — закуторі, жандарми — порядки,
Шибениця — то молитва, а сповідь — кайдани,
Кольба в плечі — то покута, царство — кримінали;
Страва наша — пісна бульба і чиста водица.
Спанє наше — кримінали, тяженька вязниця.
Чи видиш ти Франц Йосифе як люде бідують? —
Твої слуги, кляті Ляхи, над ними збиткують.
Пора брати нам устати, кайдани пірвати.
Час до борби за Україну всім нам разом стати.
Чи той бідний, чи багатий, чи слабший чи дужчий
Разом руки собі даймо до борби ідучи.
До партії радикалів щиро приступайте,
Одні другіх навчаєте, на віча скликайте.
І читальні закладаймо, другіх притягаймо,
В парламенті, по всіх судах правди добуваймо.
Во та земля батьків наших, і так має бути:
Вичистимо з Ляхів землю, щоб смроду не чути.
Виперти їх з землі нашої за ліси за гори,
Щоби они не вернулись до нас вже ніколи.
Во ті Ляхи прокляті так нас обідрали:
Голих, босих і голодних за воду нагналі.
В радикалів, братів наших, терпець конець має:
Раз урветь ся — все пропаде, жаль ваги не має.
Як пірвемо разом сїти, возьмем ся за руки,
То завдамо вороженькам тяженької муки.
Чи спиш брате, чи дрімаєш, пора уставати,
Пора зі сну пробудитесь кайдани пірвати.
Ви кадали москвофуду перестаньте рити,
Йдіть в Росію, там вас кличуть, будете пси бити.
А ви атци твердой Руси ідіть разом з нами
Викупити царю штани, що Японці зняли.
А ти пане редакторе дурной небелиці
Йди на фарму, копай морков, зноси до пивниці.
Во ти таки недоука кожний скаже сьміло,
Свое рило тамки пхаєш де ти непотрібно
Радим тобі редакторе що маєш зробити —
Застромити в рило дротик, щоби так не рити.
А ви ксьондзи Сзугіти йдіть ся в Рим загріти
Не товчіть нам чолом перцю, ми не ваші діти.
Чи спиш Брате, чи дрімаєш, заглянь у вконце:
Ой цвите вже Україна як рожа на сонці.

Гриць Стожкович.

Випишіть ся до „Читальні“. Лише 1.50 дол. на рік. За ті гроші будете доставати одну цікаву книжочку кожного місяця. Адресуйте:
CZYTLNIA,
Box 353, Scranton, Pa.

Руска Кольонія!

130.000 акрів лавільної землі на продаж недалеко Грінвилл, Миссурі, повітового міста в повіті Вейн — за 5 до 12 доларів акер. Платити: третина в гору, решта на місячні або річні сплати, котрі можуть тривати так довго як хочеш. Земля дуже добра, родить ся все, що посієш, крім сего лежить ярава при желізниці. Дуже адрово підсоне, вода і найвигідніше получене желізничне. Наша Компанія має оден мільон доларів капіталу і провадить бізнес вже 19 літ; має свою власну желізницю, трачі, фабрики, великі майни і другі великі підприємства, є одиноким власником сєі землі і є одичальною. Чистий титул гварантований і дід даєть кождому хто заплатити третину ціни. Над 120 домів для фермерів вже побудовано; домі сї мають від 2 до 6 компат. Слв осадити на кольоні не будеш боїтись страйку, або другіх неспокоїв; фермер, се найбільше незалежний чоловік на сьвіті. Тикет за половину ціни кождого першого і третього Матірка в році. Звертаємо кошти колійового білету. Слв хочеш забезпечити собі будучність на старі літа, не трать сєі спосібности. Адрес:
International Colonization Agency
Greenville, Mo. 6-19

ПРОТИ ОГНЯ.

„Одноровий славнийський агент“
в Лавована Кавати
JOHN A. КОМАРА,
напротавь славовського поствала,
157 OLYPHANT, PA.

ДОКТОРЪ ПРАВЪ

Ю ЛІННЪ ЧУПКА
—адвокатъ,—
3 N. Main Str., Wilkes-Barre, Pa.
в Банку Немета.
P. O. Box 372.
Его офіс в Scranton, Pa є на 136 Franklin Ave. в Банку Рахмана. Але до Скрентонъ приїжджає тільки кождого понеділка в четверга відь годнинь-он до 8-ов веч.
Вєі справи американські вь повєстакъ Лаверне и Лавована.

Хто має справу ґрунтову, або хоче відобрати гроші або спадокъ вь старомъ краю, най удасть ся до адвоката Чупка, бо вонъ бувъ адвокатомъ вь Галичинѣ.

Вєі контракти, правні папери в повномочіа.

ОДИНОКИЙ РУСКИЙ ГОТЕЛЬ Д ГОЛОДА

38 Green Str., JERSEY CITY, N.J.
Кождий Русинъ мавчій агу потребу вь Нью-Йорку, чи вь околицях, повєстакъ вєстунити до того готеля, бо тутъ достане найкращіш и найташій напитек всякого рода вь порядку, за найлучшею цєно шифкартв.

РЕСТАВРАЦІЯ И БАВЯРИЯ

TROMETTER'S
(Трометеръ)
прв Рединськомъ даув вь Shamokin, Pa.
Свѣдана, Обѣды, Вечеръ
Вь кождомъ часѣ можна достати такъ горячій аѣ и зимній перекуска. Потравы прилагоджені на європєйскій спосѣбъ, дуже смачно. Услуга солідна. Окреніи комнати для родина. Найлучшій вина, пива, лікєри, горѣлки и всѣ можливі напитеки. Ціна дуже мала.

SOCIALISM is the coming issue in politics. You may be for it or against it, but in either case you need to understand it, and so you need to read **The International Socialist Review**. Ask your newsdealer for it or send 5 cents for a three month's subscription and a copy of Socialism and Partners. No free copies.
CHARLES H. KERR & COMPANY, Publisher.
54 FIFTH AVENUE, CHICAGO

Йосиф Райхман

Банкир
(Зарядця у п. із. Немета)

Посилаю гроші до старого краю. Гроші вислані через мене доходять до краю за 12 днів.

Моя адвокатака і нота-ріальна Канцеларія вирабляє всьлякі контракти, повномочія, заосмотрені потвердженням конвуля.

Не треба забути, що се перший християнський бізнес в Скрентоні, Па.

Мій адрес такий:
136 Franklin Ave.
Scranton, Pa.

Не забудьте на номер.

Перший Рускій Американсько-Галицкій Банкъ и Нанцеларія Нотаріяльна П. Шевчина.

Висилаю гроші до старого краю найбезпечнїше и най-скорше. Гроші бувають виплачені вь протягу 12 днѣвъ. Продаю шифкарти на всѣ корабельні лінії до краю и зъ краю зъ тикетами колійовими. Залагоджую всякі справи крайові, вирабляю повномочія, контракти купна и продажі. Увольняю вѣдь вправъ и контролѣ вѣсковой на цѣлу Америку а за малу заплату ще таньше якъ чужі агенти. Ану брати Русини полишѣть разъ на все чужихъ агентѣвъ и у великій справѣ улавайтесь до свого чоловіка и щирого Русина.

Запам'ятайте адресу:

PETER SZEWCZYK.

1223 E. Falls Str. Niagara Falls, N. Y.

Чи чули Вы, що „Свобода“ посилає гроші до краю?

Чому ж посилає все ще гроші через чужихъ?

Хто пошле до краю через „Свободу“ не менше 50 доларѣвъ наразѣ, той достане вь дарунку гарний календарѣ.

Адресъ:

SVOBODA, BOX 353, SCRANTON, PA.

ЮРІЙ ХИЛЯКЪ,

Агентъ Р. Народного Дому вь Олифантѣ, Па. и на околицяхъ.

Банковий Бизнесъ

Офісъ Адвокатскій

Банковий Бизнесъ.

Тутъ можете відслати свої гроші безпечно а оплата дуже тана.

Также продаю шифкарти на всѣ лінії за ту саму цѣну, що и головний компанія.

Хто хоче дати відложити гроші, чи лише на часъ або на процентъ, або вь старомъ краю вь Банку на процентъ, або хоче повичити грошей на добру заруку, най удасть ся до мене.

Офісъ Адвокатскій.

Хто бы хотѣвъ продати або купити собѣ фарми тутъ, або домъ вь старомъ краю продати або купити ґрунтъ, увольнити ся вѣдь контролѣ войсковой, вѣдь екзицарки або асентерунку, най приїде до моего офісу або менѣ напише.

Гроші посилайте на money order або Bank Draft на адресу:

GEO. CHYLAK

BOX 368, OLYPHANT, PA.

Вь ГОТЕЛЮ ХИЛЯКА найдете всегда свѣже, зимне пиво, импортновіи вина и цигара першѣи клясы.

фармы, фармы!

Если хотите
забезпечити свою будучность

купуйте фармы вь Алябамѣ,

где зимы нема,
где воздухъ легкій и вода здорова.

Тамъ родить ся все, що лишь вь землю вляжте.

Найвысша температура вь лѣтѣ не досягнє 95 степенѣвъ, ночи холоднѣ.

Хочете вь щастю свои лѣта прожити и дѣтямъ своимъ оставити краснѣи маєтокъ, роздумайте и пишѣть о дальшій поясненя.

Оранже, пичесы, картофля, винивцѣ приносять великій гроші.

Акеръ 20 доларѣвъ

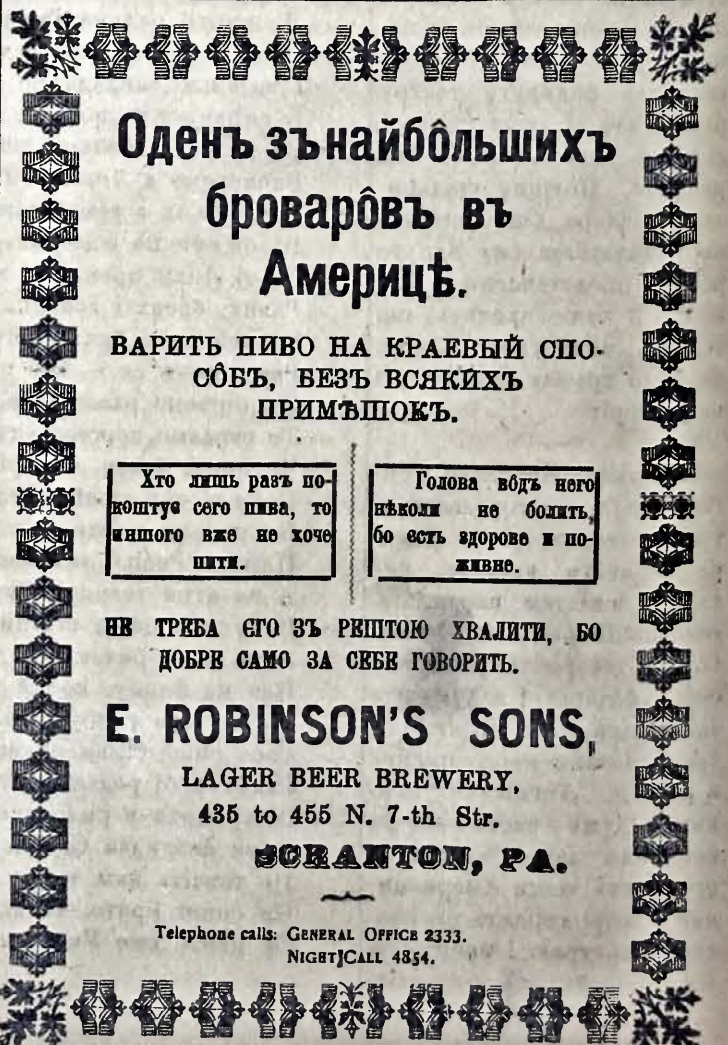
на маліи сплати безъ проценту

На жадає дальшій поясненя зашле Вамъ

M. J. Tylavsky,

Charleroi, Pa.

J 57

Одень зъ наибольшихъ броваровъ въ Америцѣ.

ВАРИТЬ ПИВО НА КРАЕВЫЙ СПО-
СОБЪ, ВЕЗЪ ВСЯКИХЪ
ПРИМЪШОЖЪ.

Хто лишь разъ по-
коштуе сего пива, то
нишного вже не хоче
пяти.

Голова водѣ него
нѣколи не болитъ,
бо есть здорове и по-
живно.

НЕ ТРЕБА ЕГО ЗЪ РІШТОЮ ХВАЛИТИ, БО
ДОБРЕ САМО ЗА СЕБЕ ГОВОРИТЬ.

E. ROBINSON'S SONS,

LAGER BEER BREWERY,
435 to 455 N. 7-th Str.

SCRANTON, PA.

Telephone calls: GENERAL OFFICE 2333.
NIGHT]CALL 4854.